Website : www.jivdayamandli.org મે ૨૦૧૬ Email : shreejivdaya@gmail.com sanjay@jivdayamandli.org

શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળી દ્વારા પ્રકાશિત

સ્થાપના ઈ.સ. ૧૯૧૦

જીવદયા

VOL. 35 - Issue No. 05 - Mumbai - MAY 2016 - Price : Rs.5/- Page : 32

શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળીના આધારસ્તંભો

જીવદયા પ્રવૃત્તિના પિતામહ
દયાલંકાર
સ્વ. શ્રી લલ્લુભાઈ દીપચંદ ઝવેરી

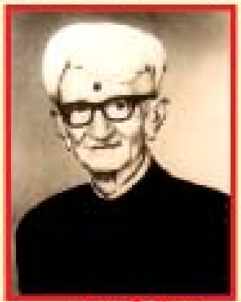

પ્રાણી મિત્ર
સ્વ. જયંતીલાલ નારદલાલ માન્કર

પ્રાણી મિત્ર
સ્વ. દશરથભાઈ એમ. ઠાકર

પ્રતિવર્ષ લાખો રૂપિયા ખર્ચીને પ્રત્યક્ષ અભયદાન આપતી એકમાત્ર સંસ્થા

છેલ્લાં બે વર્ષમાં બચાવેલાં જીવોની વિગત

વર્ષ	ગાય	વાછરડા-વાછરડી ધાવણાં	બળદ-ભેંસ પાડા-પાડી	બકરાં-ઘેટાં	ઘોડા-ગધેડાં વગેરે	કૂતરાં	કુલ
એ-૧૪થી માર્ચ-૧૬	૧૮૪૫	૨૭૭૨	૪૮૮	૨૦૫	૧૭૪	–	૫૪૮૪
એપ્રિલ ૨૦૧૬	૧૪૬	૧૪૭	૩૧	૩	૧૦	–	૩૩૭
અમદાવાદ એપ્રિલ ૨૦૧૬	૧૩૨	૧૨૦	૨૦	-	૧૦	–	૩૦૦

શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળીના કાર્યની રૂપરેખા

જીવદયા ગૌરક્ષા અને માનવ સેવા ક્ષેત્રે શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળી એકસો પાંચ વર્ષથી કાર્યરત છે. મુંબઈ જીવદયા મંડળી માત્ર એક સંસ્થા છે જેને કતલખાને જતા સરકારી ખાતા દ્વારા પકડાયેલા તથા ગેરકાયદે ખાનગી કતલખાને જતા પોલીસખાતા દ્વારા જપ્ત કરાયેલા હજારો લાચાર પશુઓને સોંપવામાં આવે છે. જેમાં મુંબઈ મહાનગર પાલિકાના કેટલ પોંડ. દેવનાર પશુવધ ગૃહ તથા થાણા મહાનગરપાલિકા, મીરા-ભાયંદર તથા વસઈ-વિરાર મહાનગર પાલિકા તેમજ સરકારી ડેરીઓમાંથી રિજેક્ટ કરેલા તથા અમદાવાદ મહાનગર પાલિકા દ્વારા રખડતાં જપ્ત કરેલા જીવોનો સમાવેશ થાય છે.

આ પશુઓને મુંબઈ વસઈ સ્થિત શ્રી મહાવીર તિર્થધામ પાસે મંડળીની માલિકીના બે વિશાળ પશુ આશ્રમોમાં તથા અમદાવાદની પાંજરાપોળોમાં રાખી પાલન-પોષણ કરી નિભાવવામાં આવે છે. આ પ્રવૃત્તિમાં મંડળીને પ્રતિવર્ષ કરોડો રૂપિયાનો ખર્ચ થાય છે મંડળીના બે પશુ આશ્રમો તથા અમદાવાદની પાંજરાપોળોમાં નિભાવવામાં આવતા પશુઓનો ખર્ચ પ્રતિદીન ૭૦,૦૦૦ (સીત્તેર હજાર) રૂપિયા જેટલો થવા જાય છે.

અહિંસક સમાજની જીવદયા અને અભયદાનની પરમ ઉપાસના ઉપર શ્રદ્ધા રાખી મંડળીએ તમામ જીવોને કતલખાનેથી છોડાવવાની તથા નિભાવવાની મોટી જવાબદારી સ્વીકારી લીધી છે.

: પ્રમુખ :
શ્રી પ્રાણલાલભાઈ શેઠ વેકરીવાલા-ટ્રસ્ટી
: ઉપપ્રમુખો :
શ્રી સુરેશભાઈ દેવચંદભાઈ શાહ-ટ્રસ્ટી
શ્રી હસમુખભાઈ સી. શેઠ
: માનદ્ મંત્રી :
શ્રી યોગેશભાઈ અમીચંદ જવેરી
: જોઈન્ટ સેક્રેટરી :
શ્રી ભરતભાઈ અમુલખભાઈ વીરાણી
: ખજાનચી :
શ્રી પ્રવીણભાઈ પ્રભુદાસ સંઘવી
: ટ્રસ્ટીઓ :
શ્રી દામજી લાલજી એંકરવાલા
શ્રી કિશોરભાઈ બી. સંઘવી
શ્રી સંજયભાઈ બી. કોઠારી (અમદાવાદ)
: સભ્ય. સભ્યો :
શ્રી અશ્વિનભાઈ એમ. મહેતા
શ્રી જયસુખલાલભાઈ આર. વોરા
શ્રી શૈલેષભાઈ એ. જવેરી
શ્રી શૈલેષભાઈ આર. દોશી (દેપલાવાલા)
શ્રી નાનાલાલભાઈ એલ. શાહ
શ્રી પિયુષભાઈ વી. શાહ,
શ્રી ભરતભાઈ કે. મહેતા
શ્રી રમેશભાઈ વી. શાહ

વર્ષ ૩૫ મે ૨૦૧૬ અંક : ૫

જીવદયા

You are directly deposited Donation in our Bank of Baroda, Z.B. Branch on S/B A/c. 04230100002123
Also directly deposited Foreign Contribution Donation In Bank of Baroda, ZB Branch-SB A/c. No. 04230100010132
RBI Permission Code - 083780740.

તંત્રી : ડૉ. રતનબેન ખીમજી છાડવા

કાર્યાલય : દયા મંદિર, ૧૨૫-૧૨૭, મુંબાદેવી રોડ, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૩. • ફોન : ૨૩૪૨ ૫૫૭૪/૨૩૪૪ ૬૦૨૪

સકવાર/ભાલીવલી પશુઆશ્રય સ્થાનઃ પો. ખાનિવડે, મુંબઈ-અમદાવાદ હાઈવે, રામકૃષ્ણ મિશન આશ્રમ ડિસ્પેન્સરી પાસે, તા. વસઈ, જિ. થાણા. (શીરસાડ ધર્મસ્થાનકથી આગળ અમદાવાદ હાઈવે પર ૪ કિલોમીટરે ભાલીવલી તથા ૧૦ કિલોમીટરે સકવાર આવેલ છે.)

શાખા : ગુજરાત રાજ્ય કાર્યાલય : ૪૦૩, નાલંદા એન્કલેવ, સુદામા રીસોર્ટની સામે, પ્રીતમનગર પહેલો માળ, એલીસ બ્રીજ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૬. • ફોન : ૩૦૦૨૮૧૧૩/૨૬૫૭૮૧૧૩

મુંબઈની શ્રી જીવદયા મંડળીનું માસિક મુખપત્ર

जीवदया प्रेमी दाताओ से नम्र विनंती

श्री मुंबई जीवदया मंडली अर्थात् धी बॉम्बे ह्युमिनिटेरियन लिग ये पशु संवर्धन रजिस्टर्ड संस्था है। उसकी स्थापना सने १९१०मे कि गइ है और जीवदया गौरक्षा क्षेत्रे १०६ वर्षो से कार्यरत है। गौमाता को कत्तलखाने से बचानेवाली ये मात्र एक ही संस्था है। जो हरसाल जीवदया प्रेमीओ को एक लाख रूपये की धनराशी का अेवोर्ड और गाय-बछडे का स्मृति चिन्ह दे के सन्मानित करते है। इस अेवोर्ड के ज्युरी पूर्व जस्टीज माननीय पद्मभूषण श्री चन्द्रशेखर धर्माधिकारीजी है। जीवदया मंडली के मुंबई मे वसई अमदावाद हाईवे पर श्री महावीर धाम धर्मस्थानक के पास शकवार और भालीवली दो पशु आश्रम है। वहा कत्तलखाने से छुडाये गये १५००-१६०० गाय बछडे और अन्य पशुओ है। संस्था उसका पालन-पोषण करके निभाते है। दो सालसे बारिश कम होने से घास-चारा बहुत महेंगा हो गया है। एक किलो का छे से सात रूपिया भाव चल रहा है। जो एक पशु को दीन मे सात-आठ किलो खिलाया जाता है। साथ मे हरी घास और सुग्रास पशु आहार खिलाया जाता है। एक पशु को कतलखाने से छुडाने के लिए (दो हजार) रू२०००/- धनराशी रखी गइ है और एक पशु का एक दिन का घासचारा पचास रूपिया के हिसाब से महिने का १५००/- और एक साल का १८०००/- रखा गया है। कृपया सहयोग करे।

(મંડળીને મળેલું દાન 80-G હેઠળ સરકારમાન્ય કરમુક્તિને પાત્ર છે. ચૅક-ડ્રાફ્ટ શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળી અથવા બૉમ્બે હ્યુમિનીટેરીયન લીગના નામે લખવો).
(THE BOMBAY HUMANITARIAN LEAGUE)

અમદાવાદ શાખા–૪૦૩, નાલંદા એન્કલેવ, સુદામા રિસોર્ટની સામે, પ્રિતમ નગર, પહેલે માળે, એલિસ બ્રિજ, અમદાવાદ–૩૮૦ ૦૦૬.
ફોન નં. (079) 26578113 & 3002 8113. Email: sanjay@jivdayamandali.org
જામનગર સંપર્ક સૂત્ર – શ્રી અનિલભાઈ જગજીવનદાસ શાહ(ખીરસરાવાળા) (M-9099526770)
● નેમિનાથ કોમ્પલેક્ષ, ત્રીજો માળ, ચાંદી બજાર પાસે, જામનગર–૩૬૧૦૦૧. Ph.No.: (0288) 2665418 તથા શ્રી યોગેશભાઈ વોરા (M-9825388839)

૧) એક જીવ છોડાવવાના (નાનો કે મોટો)	રૂા.૨૦૦૦/-	૪) સંસ્થાના ૧ ઢોરનો ઘાસચારા ખર્ચ ૧ મહિનાનો	રૂા. ૧૫૦૦/-
૨) અભયદાન રીઝર્વ ફંડ(કાયમી તિથી)	રૂા.૨૦૦૦૦/-	૫) શ્રી જીવદયા માસિક આજીવન લવાજમ	રૂા.૧૮૦૦/-
૩) ઘાસચારા રીઝર્વ ફંડ (કાયમી તિથી)	રૂા.૨૦૦૦૦/-	૬) શ્રી જીવદયા માસિક વાર્ષિક લવાજમ	રૂા. ૨૦૧/-
		૭) એક ઢોરનો નિભાવ ખર્ચ એક મહિનાનો	રૂા. ૫૦૦૦/-

''જીવદયા''માં પ્રકાશિત વિચારો લેખકોના પોતાના છે. મુંબઈ જીવદયા મંડળી કે તંત્રી એ વિચારો સાથે સહમત હોય તે જરૂરી નથી.

માણસાઈનો દીવો

તંત્રી - ડૉ. રતનબેન ખીમજી છાડવા

ભારતના મહાન સંત કવિ કબીરનું જીવન સીધું-સાદું હતું. જાતે વણકર હતા. દિવસભર કપડાં વણે પણ અંતરમાં તો જીવમાત્ર માટે કરુણાનો સાગર હીલોળા લઈ રહ્યો હતો. કબીર અનપઢ હતા, કોઈ પણ પાઠશાળામાંથી શિક્ષા પ્રાપ્ત કરી ન હતી કે ન તો કોઈ ધર્મ-દર્શન, પુરાણ વગેરે ગ્રંથોનો અભ્યાસ કર્યો હતો છતાં પણ તેમના કાવ્યોમાં અધ્યાત્મ અને દર્શન સંબંધી માર્મિક વાતો જોવા મળે છે. તેઓ સાચા વૈરાગી હતા. સત્તા, સંપત્તિ કે સંબંધો પ્રતિ તેમને જરાપણ મોહ ન હતો. આવા વૈરાગી સંત કબીરના જીવનનો એક પ્રેરક પ્રસંગ યાદ આવે છે જેમ કે,

એક માણસે એક સંતને પૂછ્યું કે, મારે કબીરને મળવું છે મને ક્યાં મળશે? ત્યારે સંતે કહ્યું કે, સામેની ગલીમાં કબીર હશે. ત્યારે પેલા વ્યક્તિએ પોતાની મૂંઝવણ કહી કે, પણ હું કબીરને ઓળખીશ કેવી રીતે? ત્યારે સંતે જવાબ આપ્યો, કે ભાઈ જેના માથા પર દીવો બળતો હોય તે કબીર. પેલો ભાઈ તો આખી ગલી ફરી વળ્યા, પરંતુ કોઈ પણ વ્યક્તિના માથા પર દીવો બળતો જોવા મળ્યો નહિ. ત્યારે ગલીમાં તેણે કોઈક વ્યક્તિને પૂછ્યું, કે કબીર ક્યાં મળશે? ત્યારે પેલા ભાઈએ જવાબ આપ્યો કે, સામે સ્મશાન છે, ત્યાં કોઈ પરિચિતની અંતિમક્રિયા થઈ રહી છે ત્યાં કબીર મળશે. પાછો તે ભાઈ સ્મશાનમાં પહોંચી ગયો. સ્મશાનમાં કોઈની ચિતા ભડભડ બળી રહી હતી. બળતા શબની સામે ઘણાં બધાં માણસો ઉદાસ અને ચિંતિત મુદ્રામાં ઊભા હતા અને દરેકને માથે દીવો બળતો હતો.

આથી પેલો ભાઈ પાછો મૂંઝાઈ ગયો. ફરીથી સંત પાસે ગયો અને બોલ્યો, કે સ્મશાનમાં કબીરને શોધવા કેવી રીતે? ત્યાં તો દરેકને માથે દીવો બળે છે? આમાં કબીર કોણ? ઓળખવા કેવી રીતે?

ત્યારે હસતા હસતાં સંત બોલ્યા એ બધા વૈરાગ્યના દીવા છે. સ્મશાનમાં જનાર બધામાં સ્મશાન વૈરાગ પ્રગટે છે એટલે બધાને માથે વૈરાગ્યના દીવા પણ પ્રગટે, પણ આ વૈરાગ્ય ક્ષણિક હોય છે. સ્મશાનમાંથી બધા બહાર જાય પછી પાંચ મિનિટ તું બધા સાથે ચાલજે તને કબીર મળી જશે.

પેલો ભાઈ પાછો સ્મશાનમાં ગયો. સ્મશાનમાંથી બધાં બહાર નીકળ્યાં ત્યારે તે બધાંની સાથે ચાલતો ચાલતો બહાર નીકળ્યો. થોડીવાર પછી બધાંના દીવા બુઝાઈ ગયા. માત્ર એક જ વ્યક્તિના માથા પર દીવો બળતો તેણે જોયો. ત્યારે તેણે સાચા વૈરાગી પુરુષ એવાં કબીરને ઓળખી લીધા.

અંતરમાં ઉદાસીનતા જાગૃત કરવા માટે સંસાર છોડી સાધુ બનવું જ પડે તે જરૂરી નથી. આપણે ગૃહસ્થાશ્રમની બધી જ ફરજો બજાવતા બજાવતા પણ વિવેક સહિત જીવીએ તો આંતરવૃત્તિમાં વૈરાગ્ય પ્રગટ થઈ શકે છે. તેમ જ આત્મા તરફ જાગૃત થયેલો વિવેક આત્મજ્ઞાન પ્રગટ કરે છે. અને આ આત્મજ્ઞાનનો પ્રકાશ વૈરાગ્યનો દીવો પ્રગટાવી શકે છે.

-અસ્તુ

એન્ટવર્પ શાકાહાર અને જીવદયા

પદ્મશ્રી ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈ

ગતાંકથી ચાલુ

મેં કહ્યું, ''ઈંગ્લૅન્ડના પ્રસિદ્ધ લેખક બર્નાર્ડ શૉએ એક વાર એમ કહ્યું હતું કે માણસ પોતાના દાંતથી કબર ખોદે છે. એણે પોતાના પેટને મૃત પ્રાણીઓનું કબ્રસ્તાન બનાવ્યું છે.''

સ્ટેલા શાંત બની ગઈ હતી. પોલનો ઉશ્કેરાટ હજી કાબૂમાં આવ્યો નહોતો. વર્ષો જૂની ગ્રંથિ છોડવી આમેય મુશ્કેલ હતી. એણે ફરી જૂની અને જાણીતી દલીલ કરતા કહ્યું કે, ''દુનિયા આખી શાકાહારી બનશે, તો માનવજાત ભૂખમરાના ખપ્પરમાં હોમાઈ જશે. એક તો આજે દુનિયાની મોટાભાગની વસ્તી માંસાહારી છે અને બીજું એ કે અનાજ એટલું ઊગતું નથી કે જેનાથી દુનિયાની વસ્તીને શાકાહારી ભોજન સુલભ બને.''

સ્ટેલાએ કહ્યું, ''મને પણ એમ જ લાગે છે જો આજના જગતને પૂરું ખવડાવવા માટે અનાજ ન હોય તો પછી વસ્તીવધારો ધરાવતા આવતીકાલના વિશ્વને તમે કઈ રીતે ભોજન ખવડાવી શકશો?''

પોલ અને સ્ટેલાની દલીલોના જવાબમાં મેં કહ્યું,

''આજે જગતના અનેક દેશો ભૂખમરાથી પીડાય છે. આફ્રિકાના ગરીબ દેશોની હાલત દયનીય છે. ભારતમાંય ગરીબ પ્રજા ભૂખમરાની વચ્ચે જીવે છે. ભારતની જ વાત કરું તો આજે દર વર્ષે ભારતમાં ૨૩૦ લાખ ટન માંસનું ઉત્પાદન થાય છે. આમાંથી માત્ર માંસાહારમાં માત્ર દસ ટકા ઘટાડો નોંધાય તો પણ ઘણો મોટો લાભ થાય. આ દસ ટકા ઘટાડાને કારણે એ જમીન પર જો અનાજ વાવવામાં આવે તો બીજા ચારસો લાખ લોકોનું પેટ ભરી શકાય. આમ માંસને માટે પશુઓના ઉછેરની જમીનને જો અનાજ ઉગાડવાના ઉપયોગમાં લેવાય તો કેટલો બધો લાભ થાય. અમેરિકામાં જે ખેતરોમાં માંસને માટે પ્રાણીઓ ઉછેરવામાં આવે છે એ જ ખેતરોમાં અનાજ ઉગાડવામાં આવે તો પાંચ ગણા લોકોને પૂરતો ખોરાક મળી રહે. માનવ અસ્તિત્વ પર ભયરૂપ બની રહેલા પ્રાણીસંહારનો ભય ટળે તે તો વધારામાં.''

પોલ બોલી ઊઠ્યો, ''ઓહ! આ તે કેવું ગણાય?''

સ્ટેલાએ કહયું, ''આનો અર્થ તો એ થયો કે માનવજાતને ભૂખમરામાંથી ઉગારવી હોય તો માંસાહાર છોડીને શાકાહાર તરફ જાવ.''

રેનેએ કહ્યું, ''આમ થાય તો કેટલા

બધાં પ્રાણીઓની કતલ અટકી જાય.''

પોલ જરા ટોળમાં બોલ્યો, ''તો માણસ સાવ માયકાંગલો ન બની જાય? વાઘના શિકાર કરનારાની બહાદુરી કેવી હોય છે?'' પોલની વાતનો અસ્વીકાર કરતાં મેં કહ્યું, ''માફ કરજો! તમારી બહાદુરીની વ્યાખ્યા હું સમજી શકતો નથી. વાઘનો શિકાર ખેલવા નીકળેલો માનવી તદ્દન સલામત જગાએ, મોટો માંચડો બાંધીને, વાઘનો શિકાર કરે, સાથે નિશાનબાજો રાખે તેમાં બહાદુરી કઈ? હકીકતમાં આ વાઘમાં એક નાના બાળકથી પણ ઓછી બુદ્ધિ હોય છે. આવા વાઘને મારવામાં તે શો મોટો વાઘ માર્યો ગણાય!''

સ્ટેલાએ કહ્યું, ''તમારી બધી વાત સાચી, પણ માણસ એના શરીર માટે માંસાહાર ન કરે એ બાબત હજી મારા મનમાં બેસતી નથી.''

મેં કહ્યું, ''હકીકતમાં માણસનું શરીર એ શાકાહાર માટેનું શરીર છે. માંસાહારી પ્રાણીઓનું આંતરડું લાંબુ હોતું નથી. જ્યારે માનવીનું આંતરડું ઘણું લાંબુ હોય છે. માનવીના ચાવવાના દાંત પણ ચપટા હોય છે. એની પાસે ભોજનની સામગ્રી પકડવા માટે હાથ છે અને અલ્કલીયુક્ત મુખરસ છે. આ બધી બાબતો બતાવે છે કે માણસ એ શાકાહારી પ્રાણી છે. એનું શરીર શાકાહાર અનુકૂળ અને માંસાહાર માટે પ્રતિકૂળ છે. ફ્રાંસની રાજધાની પેરિસની એકેડેમી ડી મેડિસીનના સંશોધકે તારણ આપ્યું કે શરીરનો થાક ઉતારવા માટે માંસાહારી કરતાં શાકાહારીને પાંચમા ભાગનો સમય લાગે છે. આ થઈ તનની વાત! હવે કરીએ મનની વાત આ તારણ નોંધે છે કે જીવનના પ્રશ્નો કે સમસ્યાઓનો સામનો કરવાની શક્તિ માંસાહારી કરતાં શાકાહારીઓમાં બેથી ત્રણ ગણી વધારે હોય છે.''

પોલે વળી એની આક્રમક રીતે માંસાહાર તરફી દલીલ કરતા કહ્યું, ''તમને લોકોને માનવીના ભોજનની સહેજે ફિકર નથી. તમે માનવીને ભૂખે મારીને પ્રાણીને જિવાડવા માગો છો આ તે કેવું વિચિત્ર કહેવાય? આજે આ આખું બેલ્જિયમ માંસાહારી છે. અમારા દેશ બેલ્જિયમની બે વાનગીઓ આખી દુનિયામાં પ્રખ્યાત છે અને એ છે કારબોનડીસ અને વાટરઝુઈ. વિદેશીઓ આસ્વાદ માટે તલસે છે તેવી આ બંને વાનગીમાં બીફ અને ફિશ વપરાય છે. અહીં જુદી જુદી જાતની માછલીઓ ખાવાના શોખીનો તમને મળશે. તમારા જેવા શાકાહારીઓને યોગ્ય ભોજન ક્યાંય નહીં જડે. કેટલાક બિચારા શાકાહારીઓ રસ્તા પર મળતી બટાટાની ચિપ્સ ખાય છે, પરંતુ એના પર જે સૉસ લગાવવામાં આવે તે તો માંસાહારી જ હોય છે. આ પરિસ્થિતિમાં તમે વળી શાકાહારની સૂફિયાણી વાત કરીને આ આખા દેશને ભુખે મારવાનું તો ઈચ્છતા નથી ને?''

ક્રમશઃ

સાચો ચમત્કાર તો જીવદયામાં છે

આચાર્ય શ્રી ઉદયકિર્તિસાગરજી

ગાઢ જંગલોની વચ્ચે મસ્ત યોગી અવધૂત આનંદઘનજી એક સ્થાન પર બિરાજમાન હતા. એમના મુખમાંથી ક્યારેક તીર્થંકર પરમાત્માની ભવ્યતાની ભાવનાથી ભીંજાયેલાં સ્તવનોનું ગાન વહેતું હતું, તો ક્યારેક અનોખા આનંદે એકએકથી ચડિયાતાં પદો એમના મુખમાંથી સરી પડતા હતા. એવામાં જંગલની નીરવ શાંતિનો ભંગ કરે એ રીતે ડંકાનિશાન ગડગડવા લાગ્યા. આખું વાતાવરણ કોલાહલથી ગાજવા લાગ્યું. થોડા સમયમાં શસ્ત્રસજ્જ ઘોડેસ્વાર સૈનિકો આવ્યા અને એ પછી સુશોભિત ભવ્ય રથમાંથી રાજા અને રાણી ઊતર્યા અને પગે ચાલતા યોગીરાજ આનંદઘન પાસે આવ્યા. બંનેએ યોગીરાજને વંદનવિધિ કરી અને પછી રાણીએ ગળગળા સ્વરે કહ્યું, 'યોગીરાજ, અમે જાણ્યું છે કે તમે સહુને મનવાંછિત આપો છો, અમારે ન સંપત્તિ જોઈએ, ન વૈભવ જોઈએ છીએ, બસ! કૂખે એક સંતાન જન્મે, એવા આપના અંતરના આશિષ જોઈએ.'

રાણીનાં વચનો પૂરાં થયાં, ત્યાં જ રાજાએ આવીને યોગીરાજના ચરણ પકડ્યા અને કહ્યું, 'યોગીરાજ, મારી પાસે વિશાળ સામ્રાજ્ય છે, દેશ દેશ પણ મારી આણ પ્રવર્તે છે. વૈભવનો કોઈ પાર નથી, પણ વારસ વિના સઘળું વ્યર્થ લાગે છે. આપ આશીર્વાદ આપો કે રાણીના કૂખે રાજનો વારસ આવે.'

મહાયોગી હસ્યા, એમણે કહ્યું, 'ભાઈ! મારી પાસે આવી કોઈ શક્તિ નથી, જો જન્મ આપવાની તાકાત હોત, તો શું કામ કોઈને મરવા દેત!'

પણ રાજા અને રાણી યોગીરાજનો પીછો છોડે તેમ નહોતા. એમણે તો એક જ રટણ ચાલું રાખ્યું કે આપના આશીર્વાદમાં અમને શ્રદ્ધા છે. આપ ચમત્કાર કરશો એવી અમને પૂરી આશા છે. યોગી આનંદઘનજીએ કહ્યું,'ચમત્કાર સાચો ચમત્કાર તો જીવદયામાં છે, સમતા અને સમભાવમાં છે.

યોગીરાજની કોઈ વાત સાંભળવા માટે રાજા રાણી તૈયાર નહોતા, આથી અવધૂતે એમનો પીછો છોડાવવા માટે એક કાગળનો ટુકડો માગ્યો અને લેખણ માગ્યું. એ કાગળના ટુકડામાં કંઈક લખીને આપ્યું અને કહ્યું, 'લે રાજા, આનું તાવીજ બનાવીને રાણીને હાથે બાંધજે. રાજા થઈને સહુનું ભલું ઈચ્છજે, સમજ્યો?'

રાજા-રાણી તો રાજી-રાજી થઈ ગયા. સમય વીતતો ગયો. થોડે સમયે રાણીની કૂખે પૂનમના ચાંદ જેવો દિકરો જન્મ્યો. રાજા-રાણીના જીવનમાં આનંદ છવાઈ ગયો. યોગીના દર્શને નીકળ્યા. સાથે સુવર્ણમુદ્રાનો થાળ લીધો. એક એકથી ચડિયાતાં અલંકારો લીધાં વિચાર્યું કે યોગીના ચરણે તો કંઈ પણ મૂકીએ તો ય ઓછું કહેવાય!

અવધૂત યોગી આનંદઘનજીને શોધતા શોધતા રાજા એમના સ્થાને આવ્યા અને રાજાએ સુવર્ણમુદ્રાનો થાળ મૂક્યો. યોગીએ સિંહનજર કરીને કહ્યું, 'રાજા, આ અમને ન ખપે અબીને અબી અહીથી લઈ જા.'

રાજાએ કહ્યું, 'આપના પ્રતાપે અમારૂં જીવનતર ધન્ય બન્યું છે, આપે માદળિયું આપ્યું

સામી વ્યક્તિ સાથે હસીને વાત કરવાથી, તમારૂં અર્ધું કાર્ય થઈ જશે.

અને એણે ચમત્કાર સર્જ્યો.'

યોગીરાજે કહ્યું, 'લાવો પેલું માદળિયું લાવો. જરા એની અંદરનો કાગળ વાંચો.'

રાજાએ કાગળ વાંચ્યો તો એમાં અજબ જેવું લખાણ હતું,

'રાજા કી રાની કો લડકા હો,
તો ભી આનંદઘન કો ક્યા!
ઔર રાજા કી રાની કો લડકા ન હો,
તો ભી આનંદઘન કો ક્યા!'

માદળિયાનો આ મંત્ર વાંચીને રાજા સ્તબ્ધ થઈ ગયા. એને સમજાયું નહીં કે યોગીરાજે આ તે કેવો મંત્ર લખ્યો છે? પણ ધીરે ધીરે એને ખ્યાલ આવ્યો કે અવધૂતને આ દુનિયા સાથે શો સંબંધ? રાજાએ કહ્યું, 'યોગીરાજ, તો આ ચમત્કાર કઈ રીતે સર્જાયો. અમારા જીવનમાં કઈ રીતે વસંત ઊગી?'

યોગીરાજે કહ્યું, 'રાજા, તમે સંસારનો મહામંત્ર પાળ્યો. આ જગતનો મહામંત્ર એ છે કે સારું ફળ મેળવવા સારાં કર્મો કરો. સર્વ જીવો ઉપર કરૂણા ભાવ રાખો આ તેનું પરિણામ છે.'

યોગીરાજની મહાનતા પર વારી ગયેલા રાજા-રાણી કશું બોલે એ પહેલાં યોગીરાજ ઊભા થયા અને 'અબ હમ અમર ભયે, ન મરેંગે' પદ બોલતાં બોલતાં ગાઢ જંગલ ભણી આગળ વધ્યા.

મેળામાં મહાલો છો, પરંતુ પોતાના મનના મેલામાં તો આંટો લગાવો. ધનની સમૃદ્ધિ પર બેઠા છો, પરંતુ અંતરની અમીરાતની વાત તો કરો. ઊંચા પદ પર પ્રતિષ્ઠિત થયા છો, પણ તમારી ભીતરમાં પડેલી માણસાઈને તો પ્રતિષ્ઠિત કરો.

એક જીવને અભય આપવાના કારણે તે બીજા ભવમાં રાજકુમાર થયો

ચંદ્રહાસ ત્રિવેદી

એ હતો તો રાજકુમાર. રાજમહેલમાં ઉછરેલો અને પ્રજાનો માનીતો હતો. ઘરે અને બહાર બધે ય તેનાં આદર-માન થતાં યોગનુયોગ એવો થયો કે તીર્થંકર પરમાત્માનું નગરમાં આગમન થયું. તેમની દેશના સાંભળવા સૌ ઉત્સાહથી જતાહતા. પ્રભુને સાંભળીને કેટલાય જીવોને સમ્યગ્ દર્શનની પ્રાપ્તિ થઈ જતી. ઘણા બધાં વ્રત લેતા તો કેટલાક દીક્ષા લેવા તૈયાર થઈ જતા હતા. રાજકુમાર પણ નિયમિત ભગવાનની દેશના-ધર્મ પ્રવચન સાંભળવા જતો હતો. પરભવનું કારણ હતું અને કુળના સંસ્કાર હતા. રાજકુમારના હૈયે પણ દીક્ષા લેવાના કોડ જાગ્યા.

દેશનાના શ્રવણ પછી રાજપરિવાર ઘરે આવ્યો ત્યારે કુમારે પ્રણામ કરીને કહ્યું, ''ભગવાનના મુખેથી સંસારનું સ્વરૂપ જાણ્યા પછી હવે મારું મન સંસાર ઉપરથી ઉઠી ગયું છે. તમે મને પ્રેમથી દીક્ષા લેવા માટે સંમતિ આપો એટલે હું ભગવાન પાસે જઈ તેના હસ્તે દીક્ષા ગ્રહણ કરું. શીઘ્ર સાધુ જીવનનો સ્વીકાર કરી ધર્મની વાટ પકડું. મળેલા જીવનને સુધારી લઉં.

રાજા રાણીએ વિચાર કરીને કહ્યું, ''એકવાર તું રાજ્યનો કારભાર સંભાળી લે, રાજ્ય ગ્રહણ કરી લે પછી તું વિચાર કરજે. તને રાજા તરીકે જોવાના અમને ભારે કોડ છે.'' માતાપિતાને એમ કે એક વાર સંસારનો સ્વાદ ચાખશે પછી કુમાર કદાચ દીક્ષા લેવાની વાત પડતી મૂકશે. માતા-પિતાનું મન રાખવા કુમારે રાજ્યગ્રહણ કરવાની તૈયારી બતાવી અને માતાપિતાએ મહોત્સવ કરીને કુમારનો રાજ્યાભિષેક કર્યો. રાજા બનેલા કુંવરને આશીર્વાદ આપતાં કહ્યું, ''હું તારાથી પ્રસન્ન છું. હવે તારી જે ઈચ્છા હોય તે કહે. હું તત્કાળ તે પૂર્ણ કરવાની વ્યવસ્થા કરીશ.''

રાજકુમારે કહ્યું, ''મેં તમારું મન રાખી એકવાર રાજ્યનો સ્વીકાર કરી લીધો. હવે તમે મારું મન રાખી મને સાધુજીવનના ઉપકરણો-રજોહરણ, પાત્રા વગેરે મંગાવી આપો અને દીક્ષા લેવા માટે આશીર્વાદ આપો.''

રાજા વચનથી બંધાયેલો હતો. તેમણે કચવાતા મને કુંવરને માટે સાધુજીવનના ઉપકરણો મંગાવી આપ્યા અને સફળ દીક્ષા જીવન માટેના તેને આશીર્વાદ આપ્યા. કુંવરે તરત જ પ્રવર્તમાન તીર્થંકર પરમાત્મા પાસે જઈને દીક્ષા લીધી અને સાધુજીવન અંગીકાર કર્યું.જ્યાં સુધી કુમારે દીક્ષા લીધી ન હતી ત્યાં સુધી તેઓ રાજકુમાર હતા તેથી ઉપાશ્રય જેવા ધર્મસ્થાનો અને અન્ય જગ્યાઓએ તેમના આદર-માન થતા હતા. સૌ તેમને માનથી બોલાવતા રાખતા પણ એકવાર દીક્ષા અંગીકાર કર્યા પછી તેમનો સાધુ જીવનમાં પ્રવેશ થઈ ગયો અને પછી તો તેમણે સાધુ-જીવનના આચારો પ્રમાણે રહેવાનું થયું.

રાજકુમારનો દીક્ષાનો દિવસ તો વિધિ-વિધાનોમાં પસાર થઈ ગયો. એટલે ખાસ અડચણ ન વર્તાઈ, પણ રાત્રે તો કુમાર મુનિને નવદીક્ષિત સાધુ તરીકે સૌ સાધુઓના સંથારા પછી છેલ્લે સુવાનું આવ્યું. કુમાર મુનિ ઉત્સાહથી સૂતા તો ખરા પણ જેમ જેમ રાત્રિ જવા લાગી તેમ તેમ તેમની મુશ્કેલીઓ વધવા લાગી. રાત્રે જતા-આવતા સાધુઓના પગ તેમને અડકી જતા અને તેમની અવરજવરને કારણે મુનિનો સંથારો પણ ધૂળવાળો થઈ ગયો. નવું સ્થળ, નવો વેશ અને નવા વાતાવરણને કારણે તેમને માટે ઊંઘવું વસમુ થઈ ગયું. તેઓ વિચારવા લાગ્યા કે, કાલ સુધી મારા આદર-માન કરનારા આજે મને ઠેસે ચડાવે છે. આવી દીક્ષા શા કામની? મેં દીક્ષા લેવામાં ઉતાવળ કરી નાખી અને અન્ય રીતે પણ ધર્મ કરી શકતો તો તેમણે તત્કાળ દીક્ષા છોડી દેવાનો મનોમન નિર્ણય કરી લીધો અને સવાર થવાની રાહ જોવા લાગ્યા.

સવાર થતા કુમાર મુનિ તીર્થંકર પરમાત્મા પાસે પહોંચી ગયા અને તેઓ કાંઈ કહે તે પહેલાં પ્રભુએ કહ્યું, ''મુનિ, તમારો આગળનો ભવ યાદ કરો જેમાં તમે હાથી હતા અને વિંધ્યાચળની અટવીઓમાં ભટકતા હતા. જંગલમાં દાવાનાળ ફાટી નીકળ્યો ત્યારે જાન બચાવવા તમે ઘાસ વગરના માંડલામાં આવીને ઊભા રહ્યા હતા. કેટલાય પ્રાણીઓ જીવ બચાવવા ત્યાં ભેગા થયા હતા. ત્યાં એક સસલું પ્રાણ બચાવવા આવ્યું. ક્યાંય જગ્યા ન હતી. ત્યાં તમે ખણજ આવતા એક પગ ઊંચો કર્યો અને તેનાથી થયેલી જગ્યામાં સસલું ગોઠવાઈ ગયું. તેના તરફના દયા ભાવથી તમે પગ નીચે ન મૂક્યો. ત્રણ દિવસ પછી દાવાનળ શમ્યો ત્યારે બધાં પ્રાણીઓ વિખરાઈ ગયા

ગાયની પ્રેમભરી સેવા અભણ માણસને પણ ઋષિપદે સ્થાપી દે છે

ગુણવંત બરવાળિયા

પ્રાચીન ભારતના રાજા દીલીપ, રામ અને કૃષ્ણ જેવા મહાન રાજવીઓએ ગાયોની સેવા કર્યાના પ્રેરક દ્દષ્ટાંતો જોવા મળે છે.

રઘુવંશમાં નન્દિની ગાયની સેવા કરતાં મહારાજા દિલીપનું અપૂર્વ વર્ણન કર્યું છે. તેમાં રાજા સિંહના મુખમાંથી ગાયને છોડાવે છે. જૈન ધર્મમાં ગાયો તથા ગોવંશની જાળવણીને પ્રથમથી જ મહત્વ આપવામાં આવ્યું છે. ભગવાન મહાવીરના અનેક શ્રીમંત શિષ્ય શ્રાવક-શ્રાવિકાઓ પાસે ગાયોની એટલી વિશાળ સંખ્યા હતી કે જેની આપણે કલ્પના પણ કરી શકીએ એમ નથી. દસ દસ હજાર ગાયો એક સાથે રહી શકે તે જગાને વ્રજ અથવા ગોકુલ કહેવામાં આવે. ભગવાન મહાવીરના શ્રાવકો આનંદ, કામદેવ, ચૂલની પિતા ચૂલ્લશતક, કુંડકૌલિક, સુરાદેવ, મહાશતક વિ. પાસે બહુ મોટી સંખ્યામાં ગોકુલો હતા. ગૌરક્ષા માટે પૂ. વિજયસેન પૂ. હિરવિજયજી પૂ. શાંતિદાસમુનિ જાણીતા હતા.

શ્રાવસ્તના નંદિની પિતા તથા શાલિની પિતા પાસે ચાલીશ ચાળીશ હજાર ગાયો હતી. મહાશતકની પત્નીને લગ્નમાં એંશી હજાર ગાયો ભેટ મળી હતી. ભગવાન બુદ્ધના શિષ્ય ધનંજય શેઠે પોતાની પુત્રીના લગ્ન સમયે ત્રણ ગાઉં લાંબા અને દોઢસો હાથ પહોળા મેદાનમાં સમાય તેટલી ગાયો આપી હતી. આના ઉપરથી પ્રાચીન કાળમાં ભારતની ગૌ સમૃદ્ધિની આપણને ઝાંખી હશે.

જૈનોના આદિપુરુષ ઋષભદેવ કૃષિવિદ્યાનાં આદ્યપ્રણેતા હતા. તે પરંપરાના જૈન શ્રેષ્ઠીઓ અપાર સંપત્તિના સ્વામી હોવા છતાં ભગવાન મહાવીરના ઉપદેશ અને પરિમિત પરિગ્રહના વ્રતને કારણે સંપતિમાં આસક્તિ ધરાવતાં ન હોવાથી ગાયોનો લોકકલ્યાણમાં પણ ઉપયોગ કરતાં, સમયના સાંપ્રત પ્રવાહે પણ ભારતવર્ષમાં જીવદયા ક્ષેત્રે જૈનોનું ઉત્કૃષ્ઠ યોગદાન છે.

સત્યકામ જાબાલની ગૌસેવાના પ્રાચીન ગ્રંથોએ મોં ફાટ વખાણ કર્યા છે. સૌરાષ્ટ્રના બે સંતો આપાગીગા અને આપાદાનાની ગૌભક્તિ ઈતિહાસને સુવર્ણ પૃષ્ઠે અંકિત છે. આપા ગીગાનો જન્મ હલકા કૂળની માતાના પેટે કોઈ સાધુથી થયો હતો. પરંતુ આપા દાનાએ પ્રેમથી તેનો હાથ ઝાલ્યો, મંદિરની જગ્યાની ગાયો ચરાવતો, ગમાણ સાફ કરતો, ફરજાના વાંસીદા કરતાં છાણ મૂત્રથી લથબથ ગૌ સેવા કરતાં ગીગાએ આત્માનું ઉર્ધ્વગમન કર્યું. આપા દાનાએ તેનું આત્મ તેજ પારખી લીધું. પોતાની હાથે ધજા બનાવી ગીગાને કેટલીક ગાયો સોંપી, ધર્મની ધજા ફરકાવવા સત્યની મશાલ પ્રગટાવવા વિદાય આપી. ગીગાએ ગીરમાં સતાધારની જગામાં સતની ધુણી ધખાવી, ગૌ ભક્ત ગીગો કાઠિયાવાડના સંતોમા દેવતાઈ પુરુષ રૂપે પ્રતિષ્ઠા પામ્યો. સાચા હૃદયે ગૌસેવા કરનાર અભણ માણસની પણ ઋષિપદે સ્થાપના થાય છે.

ગોરખનાથે ગાયમાં ઉચ્ચ અધ્યાત્મના દર્શન કર્યા. ગુરુદત્તાત્રય અને ગાય એકબીજાના પર્યાય બની ગયા.

વિનોબાભાવે કહેતા ગૌવધબંધીએ ભારતીય સંસ્કૃતિનો આદેશ છે. લોકમાન્ય તીલકે કહેલું કે સ્વરાજ પ્રાપ્ત કર્યા પછી ગૌવંશબંધીનો કાયદો પસાર કરી દઈશું. તપસમ્રાટ તરીકે ઓળખાતા સૌરાષ્ટ્રના જૈનસંત તેના વ્યાખ્યાનમાં વારંવાર કહેતા કે ગાયુ (ગાયો)ની અને બાઈયુ (અશક્ત નિરાધાર અને વિધવા અબળા)ની રક્ષા અને સેવા કરજો.

ગાયોની કતલ ચાલુ રહેશે તો તેના નિશ્વાસ અને હાયથી સંસ્કૃતિ અને સમૃદ્ધિ બન્ને બળશે. રૂસી વૈજ્ઞાનિકોના સર્વેક્ષણ પ્રમાણે કતલખાના ધરતીકંપની શક્યતા વધારે છે.

ગૌભક્ત ગીતાબહેન જેવા અનેકોની શહાદતે સીંચેલ રક્ત દ્વારા ઉગેલ ફૂલોની સુગંધ કેટલીય વ્યક્તિઓમાં ગૌસેવાની ભાવનાની પ્રેરણા પુરશે.

કામધેનુ સાભાર

ત્યારે તમે પગ નીચે કર્યો. ત્રણ દિવસથી અકડાઈ ગયેલો પગ ભાર ઝીલી ન શક્યો અને તમે ગબડી પડ્યા અને થોડીક વારમાં મરણ પામ્યા.''

પ્રભુની કૃપાથી કુમાર મુનિને ગત ભવ તાદૃશ થયો જેમાં તેમણે પોતાને હાથીના ભવમાં જોયા. દાવાનળ અને માડંલાનું દૃશ્ય તાદૃશ થઈ ગયું. ગભરાઈ ગયેલા સસલાને પણ હાથીના ઉંચા થયેલા પગ નીચે જોયું અને જમીન ઉપર ગબડી પડતા હાથીને જોયો. કુમાર મુનિને ખ્યાલ આવી ગયો કે, ગયા ભવમાં સસલા ઉપર દયા કરવાને કારણે આ ભવમાં હું રાજકુમાર થયો છું અને આજે થોડીક અગવડ ન વેઠાતા સર્વ જીવોને અભય આપતું દીક્ષા જીવન છોડી દેવા તૈયાર થયો છું. તુરત જ તેમને પોતાની ભૂલ સમજાઈ કે દીક્ષા છોડી દેવામાં હું ભૂલ કરી રહ્યો છું. જીવનમાં મહા પુણ્યે મળેલો અવસર હું આમ કરતા ચૂકી જઈશ. તુરત જ તેમણે પરમાત્માના ચરણમાં માથુ મૂકીને વંદન કર્યા અને કંઈ બોલ્યા વિના અન્ય સાધુઓ સાથે ભળી ગયા. આગમોમાં આ કથા મેઘકુમારની કથા તરીકે પ્રચલિત છે.

ગુજરાત સમાચાર ધર્મલોકમાંથી

૭ વર્ષથી ૨૫૦૦ ચકલીને જીવની જેમ સાચવતો રાજકોટનો પક્ષીપ્રેમી

સુબોધ સાગર

રાજકોટના એક પક્ષીપ્રેમી છેલ્લા છ વર્ષથી રોજ જાણે ચકલી દિવસ ઉજવી રહ્યા છે. બાબુભાઈ લિંબાસિયાએ તેમના ઘરની સાવ નજીક આવેલા બે વૃક્ષમાં ૨૫૦૦ ચકલી પાળી છે. છ વર્ષ પહેલાં પાણીનું એક કૂંડુ મૂક્યું ત્યારે બે-ત્રણ ચકલીઓએ આવવાનું શરૂ કર્યું. પછી ચણ નાખવાની શરૂઆત કરી અને આ સંખ્યા ખૂબ જ ઝડપથી વધવા માડી. જોતજોતામાં મારા ઘરની બાજુમાં ૨૫૦૦ ચકલીઓએ પોતાનું ઘર બનાવી લીધું.

સંતકબીર રોડ પર આ પક્ષીપ્રેમીના ઘર પાસે આવળના બે ઝાડમાં ૨૫૦૦ ચકલીઓએ વસવાટ કર્યો છે. આ ચકલીઓ માટે પાણી અને ચણના કુંડા મૂકવામા આવ્યા છે. એટલું જ નહીં બંને વૃક્ષોનું લાઈટ વડે ડેકોરેશન કરવામાં આવ્યું છે. તેમાં સીરીઝ લગાવવામાં આવી છે અને લીલી હેલોઝન પણ લગાવવામાં આવી છે. રાત્રે ૧૨ વાગ્યા સુધી બધી લાઈટ ચાલુ રખાય છે અને એક ટ્યુબલાઈટ આખી રાત ચાલુ રાખવામાં આવે છે. અઢી હજાર ચકલીઓ રોજ સવારે ૬.૪૫ વાગ્યે જાગી જાય છે અને કલરવ કરવા લાગે છે. સાત વાગ્યે તે માળામાંથી ઉડવા માંડે છે અને છેક સાંજે સાત વાગ્યે પાછી ફરે છે.

સાંજે ૭ અને સવારે ૭ વાગ્યે જ્યારે ૨૫૦૦ ચકલી એકસાથે ચીં...ચીં... કરે ત્યારે એટલો બધો કલરવ થાય છે કે માણસનો અવાજ સાંભળી જ ન શકાય. શિયાળા અને ચોમાસામાં ચકલીને બહુ ચણ આપવાની જરૂર પડતી નથી. તે બહારથી જ પોતાનો ખોરાક શોધી લે છે. પરંતુ ઉનાળામાં તેમને રોજ દસ કિલો ચણ નાખવી પડે છે. ચણમાં બાજરો, ચોખા, જઉ, સાબુદાણા અને કનોજ નાખીએ છીએ. રાજકોટમાં એકસાથે આટલી ચકલી ક્યાંય જોવા ન મળે.

હું મારી લક્ષ્મી પરોપકારના માર્ગે વાપરું છું!

આચાર્ય શ્રી વાત્સલ્યદીપ સૂરિજી

ગુજરાતમાં તે સમયે બે નાયકો પ્રજાના યોગ અને ક્ષેમનું વહન કરતાં હતાં. એક રાજનાયક હતા, બીજા ધર્મનાયક હતા.

રાજનાયક હતા રાજા સિદ્ધરાજ જયસિંહ.

ધર્મનાયક હતા કલિકાલ સર્વજ્ઞ આચાર્યશ્રી હેમચંદ્રસૂરિજી.

સિદ્ધરાજ જયસિંહ પોતાના તમામ કાર્યોમાં આચાર્યશ્રી હેમચંદ્રસૂરિજીના આશીર્વાદ મેળવતા અને રાજની ધૂરા સંભાળતા.

રાજા સિદ્ધરાજ જયસિંહ શૂરવીર અને પ્રજા પ્રિય રાજા હતો. તેણે ગુજરાતના વિકાસના અનેક કામો કર્યા હતા. ગુજરાતની હદ એક તરફ મહારાષ્ટ્ર અને બીજી તરફ માળવા સુધી ફેલાવી હતી. પ્રભાસ પાટણનું સોમનાથ મંદિર ભવ્ય બનાવ્યું હતું. પાટણમાં રાણકીવાવ અને સહસ્રલિંગ તળાવ બનાવીને પાટણને કાયમ માટે પાણી ચિંતાથી મુક્ત કરી દીધું હતું. ગુજરાતમાં રહેલા તમામ નાના મોટા રાજવીઓને પોતાના છત્ર તળે લાવીને ગુજરાતની પ્રજાને યુદ્ધ મુક્તિનો શ્વાસ લેવડાવ્યો હતો. આચાર્યશ્રી હેમચંદ્રસૂરિજી પાસે મહાન વ્યાકરણની રચના કરાવીને ભારતમાં પોતાનું નામ કરી દીધું હતું.

એકવાર રાજા સિદ્ધરાજને નાટક જોવા જવાની ઈચ્છા થઈ. તે કર્ણમેરુ મંદિરમાં નાટક જોવા ગયો. એક મંત્રીને સાથે લીધો.

નાટક જોયા પછી મધરાતે ધીમે ધીમે તે પોતાના રાજમહેલ તરફ વળ્યો.

મંત્રી સાથે ચાલતો હતો.

તે સમયે રાજા સિદ્ધરાજે જોયું કે એક સુંદર હવેલી હતી. હવેલીની છત પર નાના નાના અનેક દીપકો પ્રકાશ વેરતા હતા. સિદ્ધરાજને થયું કે અત્યારે દીવાળી તો નથી તો આટલા બધા દીપકો કેમ?

સાથે ચાલતા મંત્રીને તેણે આ વિષે પૂછ્યું,

મંત્રી કહે : 'મહારાજ, આપણા પાટણમાં એક શિરસ્તો છે કે જેની પાસે જેટલા લાખ રૂપિયા હોય તેટલા દીપકો તેની હવેલી પર પ્રગટે અને જો કરોડપતિ હોય તો તેની હવેલી પર ધજા લહેરાય! આ માણસની હવેલી પર જેટલા દીપકો પ્રગટે છે તેટલા લાખ રૂપિયા તેની પાસે હશે!'

રાજા સિદ્ધરાજ મંત્રીની વાત સાંભળીને રાજી થયો. તે પ્રજાના સુખમાં આનંદ પામનારો રાજા હતો. તેણે મંત્રીને સૂચના આપી કે આ શેઠને આવતીકાલે રાજસભામાં

ખાઈમાં પડેલો બચી શકે પણ અદેખાઈમાં પડેલો ના બચી શકે.

બોલાવો.

રાજસભા ભરાઈ છે.

પેલા શેઠ આવ્યા છે.

રાજા સિદ્ધરાજ તેમનો સત્કાર કરી પૂછે છે :'શેઠ, તમારી હવેલી પર દીપકો પ્રગટેલા જોઈને મને આનંદ થયો. તમારી પાસે કેટલા રૂપિયા છે?'

શેઠ પાકા જૈન હતા. સત્યવાદી હતા. તેમણે એક ક્ષણના પણ ખચકાટ વિના કહ્યું:

'મહારાજ, પ્રભુની દયાથી મારી પાસે ચોર્યાશી લાખ રૂપિયા છે.'

સિદ્ધરાજ કહેઃ 'તમારી હવેલી પર એટલા દીવા પ્રગટે છે?'

શેઠ કહેઃ 'જી હા.'

સિદ્ધરાજ કહેઃ 'શેઠ, તમને ડર નથી લાગતો કે રાજા ધન પડાવી લેશે?'

શેઠ કહેઃ 'અમારો રાજા દેવ જેવો માનવી છે. એનો ડર શેનો?'

સિદ્ધરાજ કહેઃ 'તમે આ લક્ષ્મીને શું માનો છો?'

શેઠ કહેઃ 'મહારાજ, લક્ષમી તો ચંચળ છે. આજે આવે અને કાલે જાય. એટલે હું લક્ષ્મીને અસ્થિર માનું છું.'

સભાસદો ધ્યાનથી સાંભળતા હતા.

સિદ્ધરાજ કહેઃ 'શેઠ, તમે લક્ષ્મીનો ઉપયોગ શું કરો છો?'

શેઠ કહેઃ 'હું મારી લક્ષ્મી પરમાર્થના અને પરોપકારના સારા માર્ગે ખર્ચવામાં વાપરું છું.'

રાજા સિદ્ધરાજ શેઠના ઉત્તર સાંભળીને પ્રસન્ન થઈ ગયો. તેણે તરત પોતાના ખજાનચીને બોલાવીને કહ્યું, 'આ શેઠને હમણાં જ સોળ લાખ રૂપિયા આપો જેથી તેમની હવેલી પર કરોડપતિની ધજા લહેરાય!'

અને પછી તેણે સભાસદોને કહ્યુંઃ 'જે માણસ પોતાની લક્ષ્મીને ચંચળ માને છે અને પરોપકારના માર્ગે વાપરે છે તે માણસ ધન્યવાદને પાત્ર છે. આવા લોકો મારા નગરનો શણગાર છે અને એટલા માટે જ તેમને કરોડપતિ બનાવતા મને ખૂબ આનંદ થાય છે. આવા નાગરિકોથી જ દેશ શોભે છે. પ્રજા મહાન બને છે.'

સભાસદોએ રાજા સિદ્ધરાજની ઉદારતા જોઈને અને પ્રજા પ્રત્યેનો પ્રેમ જોઈને તાળીઓ પાડી તેને વધાવી લીધો.

પ્રભાવના

ગાંધીજી કહે છે :

'એક બહેને કહ્યુંઃ 'હું પ્રાર્થના કરતી હતી, હવે છોડી દીધી છે.'

મેં પૂછ્યુંઃ 'કેમ?'

તેણે જવાબ આપ્યો :'કારણ કે હું મારા અંતરને છેતરતી હતી.'

ઉત્તર બરાબર છે, પણ છેતરવાનું છોડ પ્રાર્થના શા માટે છોડી?

'મિત્રતા'માં ત્રાજવું કે સોદાબાજીના સંબંધો હોતા નથી.

હજારો માઈલ દૂર ગયેલા પશુ-પક્ષીઓ પાછા ફરતા માર્ગ ભૂલતા નથી

મેનકા ગાંધી

મને પૃથ્વી પર દિશાઓ શોધી શકતા સાઈબીરીયન પક્ષીઓની ઈર્ષા આવે છે. જે પોતાને કઈ દિશામાં જવાનું છે તે શોધી શકે છે. મોનાર્ક પતંગીયા ઉત્તરથી દક્ષિણ આફ્રિકા તરફ ઉડે છે. જંગલો કપાયા છતાં તે દિશા શોધી શકે છે. પૃથ્વીમાં લોહચુંબકનું તત્વ રહેલું છે. જે બાળકને દિશા શોધતું યંત્ર શીખવાડાય છે. તેમને દિશાની ખબર પડે છે. પૃથ્વીમાં ચુંબકનું તત્વ રહેલું છે. તે વાતને એક તબક્કે અશક્ય કહીને ફગાવી દેવાઈ હતી. પરંતુ હવે સ્વીકાર્યું છે કે ઘણા પક્ષીઓ પૃથ્વીમાં રહેલા લોહચુંબકીય તત્વનો ઉપયોગ કરી રહ્યાં છે. લેબોરેટરી ટેસ્ટ પરથી નોંધાયું છે કે યુરોપીયન રોબીન લોગ રહેડ દરિયાઈ કાચબા, બ્રાઉન બેટ, કેરેબીયન સ્પાઈની લોબસ્ટર સહિતના કેટલા પ્રાણી-પક્ષીઓ લોહી ચુંબકીય શક્તિ ધરાવે છે. આ સિસ્ટમ પ્રાણી-પક્ષીઓમાં કેવી રીતે કામ કરે છે? હજારો માઈલ દુર તેમની બચ્ચાં મુકવાની જગ્યા પર તે ચોક્કસ સ્પોટ પર કેવી રીતે પહોંચે છે? વિવિધ પ્રયોગ દ્વારા પક્ષીઓ હજારો માઈલ દુર આવેલી જગ્યા પર કેવી રીતે પહોંચી શકે છે. તે શોધાયું છે. કેટલાક પક્ષીઓ પૃથ્વી પરના લોહચુંબકીય તત્વોની સામે નજર રાખીને ઉડે છે. યુનિવર્સિટી ઓફ ઓક્સફોર્ડે કરેલા અભ્યાસ અનુસાર જમીન પરના લોહચુંબકીય તત્વો સાથે કેટલાક અણુઓ જોડાય છે. તે કેમીકલ પ્રક્રિયાને મેગ્નેટોરીસેપ્શન કહે છે. સંયોજન કરતાં અણુને ક્રાયપ્ટોક્રોમ તરીકે ઓળખાય છે. કેટલાક વિજ્ઞાનીઓ બીજી થિયરી અંગે વિચાર છે તે માને છે કે દરેક પક્ષીમાં આસર્નવાલી મેગ્નેટીક લાક્ષણિકતા ધરાવતું મીનરલ નામે મેગ્નેટાઈટ હોય છે. આ મેગ્નેટાઈટ પક્ષીમાં મેગ્નેટીક સોયનું કામ કરે છે. વિજ્ઞાનીઓ માને છે કે પ્રાણી-પક્ષીમાં રહેલું આ મીનરલ પ્રવાહી વ્હેલ, શાર્ક, દરિયાઈ કાચબા વગેરેને ચોક્કસ દિશા બતાવે છે. કબૂતર દૂર સુધી ઉડયા પછી પરત તેના ઘેર આવવાની દિશા પકડવાની સેન્સ ધરાવે છે. એટલે જ ઈજીપ્તમાં પ્રાચીન સમયમાં સંદેશો લઈને ગયેલું કબુતર એજસ્થળે પાછું ફરે છે. નોર્થ કેરોલીના યુનિવર્સિટીના બાયોલોજીસ્ટોએ કબૂતર પોતાના મૂળ સ્થાને પાછા ફરી શકે છે. તે પર સંશોધન કર્યું હતું. તેમના સંશોધન અનુસાર કેટલાક પક્ષીઓની સલ્મેલ સેન્સમાં રીસેટર જોડાયેલું હોય છે. જેના આધારે તે પૃથ્વી પરનું લોહી ચુંબકીય તત્વ ઓળખી શકે છે.

જર્મનીની ઓલ્ડનબર્ગ યુનિવર્સિટીએ તેની રીસર્ચ દરમ્યાન પૃથ્વી પરના લોહીચુંબકીય તત્વને દુર અંધારામાં રાખ્યા હતા. જોકે સૂર્યની દિશાની મદદથી તે ચોકક્સ દિશા તરફ વળી શક્યા હતા. તેના પરથી રીસર્ચ કરનારાઓ એ તારણ પર આવ્યા હતા કે

પક્ષીઓ તેમનામાં રહેલી લોહી ચુંબકીય શક્તિના કારણે સાચી દિશા શોધી શકે છે. મગર તેની દિશા કેવી રીતે શોધે છે? પાણીમાંથી પકડેલા મગરો દૂર બીજી દિશામાં છોડી દેવામાં આવે તો પણ તે તેના પાણીમાં પાછા ફરી શકે છે. મગર પર સંશોધન કરતી ટીમે ત્રણ મગરોને ઓસ્ટ્રેલિયાના ક્વીન્સલેન્ડના દરિયા કિનારેથી પકડીને હેલિકોપ્ટર દ્વારા ૧૩૦ કિ.મી. દૂર બીજા સરોવરમાં છોડ્યા હતા. રીસર્ચ કરનારાઓએ મગરના માથા પર ટ્રાન્સમીટર એટેચ કર્યા હતા. ટ્રાન્સમીટરનો ડેટા દર્શાવતો હતો કે મગર તેના મૂળ સ્થાને પહોંચાડવા રોજના ૧૦થી ૩૦ કિ.મીટર કાપતા હતા. એક મગરને તો ૪૦૦ કિ. દૂર છોડ્યો હતો. તેને પોતાના ઘેર અર્થાત્ મૂળ જગ્યાએ પહોંચતા ૨૦ દિવસ થયા હતા. કોઈને પણ ખબર નથી કે ૨૦ દિવસ તેમણે પ્રવાસ કેવી રીતે કર્યો? દિશા શોધવાની વાતમાં કેરેબીયન કરચલો મોખરે આવે છે. તેને સાવ અજાણ્યા સ્થળે છોડી દેવામાં આવે તો પણ તે મૂળ જગ્યાએ પહોંચી શકે છે. રીસર્ચરો કરચલાને ૧૨થી ૩૭ કિ.મી. દૂર છોડી આવતા હતા. ડુબકી મારનારાઓ કરચલાને ભેગા કરીને એક કન્ટેનરમાં દરિયાઈ પાણી સાથે ભરીને ટ્રાન્સપોર્ટ દ્વારા તેમજ બોટ દ્વારા દૂર મૂકી આવતા હતા જેથી આવી અટપટી સ્થિતિમાં તેને રસ્તો ના મળે એવું આયોજન હતું. તેમની આંખે પાટા બાંધ્યા બાદ તેમને અલગ અલગ જગ્યાએ છોડવામાં આવ્યા છતાં તે તેમા ઘરની દિશામાં આગળ વધતા હતા.

હેમરહેડ પ્રકારની સાર્ક માછલી દરિયાની અંદરના પર્વતીયાળ ભાગમાં દિવસ દરમિયાન ભેગી થાય છે. રાત્રે તે છુટી પડીને ખોરાક શોધવા માઈલો દૂર જાય છે અને ફરી સવારે પાછી ફરે છે. આ સાર્ક પોતાની અંદર રહેલા મેગ્નેટીક ફીલ્ડ અને ઈલેક્ટ્રો રીસેપ્ટર દ્વારા મૂળ જગ્યાએ પહોંચે છે. ભોગરહેડ પ્રકારના કાચબા માંડ બે ઈંચ લાંબા હોય છે. તે તેમના જમીનની અંદરના માળામાંથી બહાર નીકળીને સીધી જ પાણીની દિશામાં દોટ મૂકે છે. એટલાન્ટીક ફરતે આવા કાચબા જોવા મળે છે. તે બચ્ચા મૂકવા ૮૦૦૦ માઈલનો પ્રવાસ કરે છે. તે પ્રવાસ પૂરો કરતા તેમને પાંચથી દશ વર્ષ લાગે છે. તે એકલા જ આ પ્રવાસ પૂરો કરે છે. વિજ્ઞાનીઓ માને છે કે તેમનામાં મેગ્નેટીક મેપ (નકશો) જન્મથી ફીટ થયો હોય એવું લાગે છે.

બ્લાઈન્ડ મોલ પ્રકારના ઉંદર ઉગદરમાં અને અટપટી ગટરોમાં રહે છે. તેમ તે પોતાના મૂળ દરમાં પહોંચી શકે છે ઈઝરાયલમાં તેલ એવીવ યુનિવર્સિટીમાં કરેલા અભ્યાસમાં જણાયું છે કે આ ઉંદર પૃથ્વી પરના મેગ્નેટીક ફીલ્ડનો ઉપયોગ કરે છે.

વિજ્ઞાનીઓએ જ્યારે ઉંદરોને પસાર થવાની ટર્નલ બંધ કરી દીધી ત્યારે ઉંદરોએ તેને અવરોધતા માર્ગમાં જાતે જમીન ખોદીને પાછો મૂળ માર્ગ પકડી લીધો હતો. આશ્ચર્ય તો એ છે કે ઉંદરો તેમને અવરોધતા માર્ગથી માત્ર ૧૦-૧૨ સે.મી. દૂર ખાડો ખોદીને નવો રસ્તો શોધે છે.

આપણે પ્રાણી પક્ષીઓમાં રહેલી આવી અદ્‌ભૂત શક્તિઓનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ તેના બદલે આપણે તેને મારી રહ્યા છીએ!! શું એમ નથી લાગતું કે આપણે પ્રાણીઓ પાસેથી કંઈક શીખવું જોઈએ?

જીવન જીવવાના સાધનો ભેગા કરવામાં માનવી જીવવાનું જ ભૂલી જાય છે.

સમ્યક અહિંસા

રાષ્ટ્રસંત પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી નમ્રમુનિ મહારાજ સાહેબ

નાનપણથી માતા એના બાળકને શીખવાડે છે કે, બેટા! કીડી પર પગ ન મુકાય, કીડી મરી જાય તો આપણને પાપ લાગે અને આપણે નરકમાં જવું પડે.

આ વાક્ય... આ શીખામણ સારી છે કે સાચી? શીખામણ સારી છે અને વાક્ય ત્યાં સુધી સાચું છે કે કીડી પર પગ ન મુકાય, એ મરી જાય, પણ નરકમાં જવું પડશે માટે પગ ન મુકાય એ કથન સત્ય ન કહેવાય. કેમકે એનો મતલબ એ જ થયો કે જો સ્વર્ગ મળતું હોય તો પગ મૂકવાની છૂટ છે.

સમજ આપવી સારી છે, પણ સમજ કેવી આપવી જોઈએ?

તું આમ કરીશ તો નરકમાં જઈશ એવી સમજ હોવી જોઈએ કે, તારું આમ કરવું એ અયોગ્ય છે, અન્યને દુઃખી કરનારું છે, એવી જ સમજ આપવી જોઈએ?

કીડી ન મારવી એ અહિંસા છે અને અહિંસા એ ધર્મ છે, પણ અહિંસા ક્યારેય સ્વાર્થલક્ષી ન હોવી જોઈએ, અહિંસા પણ ગુણલક્ષી હોવી જોઈએ. ધર્મનો જ્યારે હેતુ બદલાય છે ત્યારે ધર્મ માત્ર પુણ્યનું કારણ જ બને છે, એ ધર્મથી કર્મોની નિર્જરા નથી થતી.

ધર્મ એ માત્ર ક્રિયાથી કોઈની લાગણી ન દુભાય, કોઈના દિલને દુઃખ ન પહોંચે એ ધર્મ છે.

આપણી અહિંસા પણ આપણા સુખ સાથે નહીં પણ આપણા ગુણ સાથે જોડાયેલી હોવી જોઈએ.

હિંસાથી જો સ્વર્ગ મળે છે તો મને હિંસા કરતા ડર નથી લાગતો અને હિંસા કરવાથી નરક મળે છે તો મને નરકનો, નરમાં મળતાં દુઃખનો, નરકમાં થતી વેદનાનો ડર લાગે છે.

બીજાના કારણથી પાપથી અટકવું એ મિથ્યાત્વ છે, એ અજ્ઞાન છે અને ''સ્વ''ની સમજથી, સત્યની સમજથી પાપથી અટકવું એ સમ્યક્જ્ઞાન છે.

આજે સંસ્કાર મળ્યાં કે કીડીને મારવાથી નરમાં જવું પડે મારે મારે કીડીને મારવી નથી. આવતી કાલે કદાચ એવા સંસ્કાર મળે કે જીવની કુરબાની આપવાની જન્નત મળે તો હું કુરબાની આપવા તૈયાર થઈ જઈશ.

અન્યના કારણે આવતો ગુણ ટેમ્પરરી હોય છે, જ્યારે ''સ્વ''ના કારણે પ્રગટતો ગુણ પરમેનન્ટ હોય છે.

અનંતકાળમાં અનંતીવાર ધર્મ કરવા છતાં, મોક્ષ કેમ નથી થયો? કેમકે, ધર્મ કરવા પાછળના હેતુઓ જ જુદા હતાં.

જીવે અનંતકાળમાં અનંતીવાર દીક્ષા લીધી, પણ લક્ષ્ય શું હતું?

દીક્ષા લઈશ તો મને મોક્ષ મળશે એટલે પરમ સુખ અને શાંતિ મળશે. એટલે દીક્ષા સ્વયંના સ્વાર્થ માટે લીધી હતી, જ્યાં સ્વાર્થ હોય ત્યાં ક્યારેય ધર્મ ન હોય. મતલબ દીક્ષા પાછળનો હેતુ જ રોંગ હતો. દીક્ષાનું લક્ષ્ય જ ખોટું હતું. દીક્ષાનું કારણ જ ખોટું હતું.

જ્યાં કારણ જ ખોટું હોય ત્યાં કાર્ય ક્યારેય સત્ય ન હોઈ શકે.

મુર્ખાઓ પોતાની ભૂલોથી શીખે છે, જ્યારે ડાહ્યાઓ બીજાની ભૂલોથી શીખે છે.

દીક્ષા પાછળ પડેલો અંત સુખનો સ્વાર્થ પણ અસત્ય રૂપે છે.

ધર્મ કરવાથી થોડું સુખ મળ્યું એટલે અનંત સુખનો લોભ જાગ્યો. પરમ સુખી થવાનો વિચાર એ પણ લોભ કહેવાય.

ધર્મ કરવા પાછળનું લક્ષ્ય એ હોવું જોઈએ કે મારે નિઃસ્વાર્થ જીવન જીવવું છે.

મોક્ષ પ્રાપ્તિ પાછળનો હેતુ એ હોવો જોઈએ કે મારે નિષ્પાપ જીવન જીવવું છે. કેમકે મોક્ષમાં દેહ નથી અને દેહ માટે પાપ નથી.

નરકમાં જઈશ તો દુઃખી થઈશ, એ છે દુઃભીરૂતા દુઃખ ભીરૂતા એ મિથ્યાજ્ઞાન છે અને પાપ ભીરૂતા એ સમ્યકજ્ઞાન છે.

જે પાપથી ડરે છે તેની પાસે સમજ છે કે પાપ એ મારા માટે અયોગ્ય છે, પાપ ખરાબ છે, એ મારા માટે અને બીજા માટે પણ અહિતકારી છે મારાથી આવું કરી જ કેમ શકાય? મારાથી આવું થાય જ નહીં, માટે તે પાપને છોડે છે.

શ્રાવક એ જ કહેવાય જેને પાપનો ભય હોય, જે પાપથી ડરે અને પાપથી ડરવું એ શ્રાવકનો ગુણધર્મ છે.

દુઃખના ભયથી હિંસાને છોડવી એ અજ્ઞાનતા છે અને હિંસા કરવાથી એ જીવ દુઃખ થાય છે, માટે મારે હિંસા નથી કરવી એ સમજ તે જ્ઞાન છે એ જ્ઞાનમાં કરુણા ભાવ છે, એ જ્ઞાન સમ્યક્ છે અને એ જ્ઞાન પૂજનીય છે.

કરુણામાંથી જન્મતી અહિંસા એ સમ્યક્ અહિંસા છે અને ભયમાંથી જન્મતી અહિંસા એ મિથ્યા અહિંસા છે, કેમકે એ અણસમજથી, અજ્ઞાનથી આવેલી છે.

મારે નરકનું દુઃખ નથી જોતું માટે મારે ધર્મ કરવો છે અથવા મારે મોક્ષનું પરમ સુખ જોઈએ છે માટે મારે ધર્મ કરવો છે, ભગવાન કહે છે સુખ કે દુઃખના કારણથી થતો ધર્મ ક્યારેય સમ્યક્ ધર્મ ન હોય શકે.

''સર્વ જીવ મમ જીવ સમ'', એ સત્યની સમજ સાથે કે સર્વ જીવ, મારા જીવ સમાન જ છે, જેમ મને મારો જીવ વહાલો છે તેમ સર્વને એનો જીવ વહાલા છે, માટે મારે તેને દુઃખ નથી આપવું એ છે સાચી સમજ!

મોટા ભાગના લોકો ધર્મ સુખી થવા માટે કરે છે કે બીજાને સુખી કરવા માટે??

મોટા ભાગના લોકો પાપ નથી કરતાં એ પોતાને દુઃખી ન થવું પડે તે માટે કે બીજા દુઃખી ન થાય તે માટે??

કહેવાનો અર્થ એ જ છે કે, તમે શું કરો છો એ મહત્ત્વનું નથી, પણ તમે ક્યા કારણથી, ક્યા હેતુથી કરો છો એ મહત્ત્વનું છે.

ચાકુ ડૉક્ટરના હાથમાં પણ છે અને ચાકુ ખૂનીના હાથમાં પણ છે. ડૉક્ટરનો હેતુ સામેવાળી વ્યક્તિને જીવાડવાનો છે જ્યારે ખૂનીનો હેતુ સામેવાળી વ્યક્તિને મારી નાખવાનો છે.

હેતુ અનુસાર ક્રિયા અને કર્મ હોય છે, કર્મ અનુસાર સુખ અને દુઃખ હોય છે.

હેતુ જો શુભ અને પરમાર્થ લક્ષી હોય તો આ પણ મોક્ષની નજીક આવી શકાય છે.

જેમની પાસે સત્યની સમજ છે, સમ્યક્જ્ઞાન છે, એ સર્વને નમસ્કાર કરવાથી, એમનો આદર કરવાથી, એમનો સત્કાર કરવાથી આપણામાં પણ જ્ઞાનગુણ પ્રગટ થાય છે.

'મન' એ જ મનુષ્યના બંધન અને મુક્તિનું કારણ છે.

ગાયના નામે મત માગનારી સરકાર ગાય અને ગૌભકતોનું રક્ષણ કરી શકતી નથી

ગાયને રાષ્ટ્રીય માતા તરીકે જાહેર કરવાની સાથોસાથ ગૌ માંસની ગેરકાયદે હેરાફેરી અને ગૌવંશની કતલ સામે કડક પગલાં ભરવાની માગણી સાથે રાજકોટમાં આઠ ગૌ ભક્તોએ કરેલા આત્મહત્યાના પ્રયાસનો પડઘો ગુજરાત વિધાનસભા ગૃહમાં પડ્યો હતો. વિપક્ષના સભ્યોએ આ આખા મુદ્દા માટે ચર્ચાની માગણી કરતા પક્ષો એક બીજા પર આક્ષેપોના મારો ચાલ્યો હતો. બંને પક્ષે થયેલા ઉગ્ર સૂત્રોચ્ચાર વચ્ચે અધ્યક્ષ ગણપત વસાવાએ તેમનો નિર્ણય મુલતવી રાખ્યો હતો. વિપક્ષે એવો આક્ષેપ કર્યો હતો કે, ગાયના નામે મત માગનારી સરકાર ગાય અને ગૌભક્તોનું રક્ષણ કરી શકતી નથી.

ગુજરાત ગૌરક્ષા એકતા સમિતિના સભ્યોએ ગાયને રાષ્ટ્રીય માતા જાહેર કરવાની માગણી તેજ બનાવી આઠ જેટલા ગૌભક્તોએ ઝેરી દવા પી લીધી હતી જૈ પૈકી એકનું મૌત થયું હતું. વિધાનસભામાં ગૌભક્તોએ પગલું ભરતા પહેલા જિલ્લા કલેક્ટરને જાણ કરી હતી છતા આ ઘટનાને રોકી શકાઈ ન હતી. ગાયના નામે મત માગીને સરકાર ગાયો અને ગૌભક્તોનું રક્ષણ કરી શકતી નથી. વિપક્ષી સભ્યોના આક્ષેપને પગલે આ મુદ્દો ગાયને રાષ્ટ્રીય માતા જાહેર કરવાનો છે નહી કે ગૌહત્યા, રાજ્ય સરકાર આ મુદ્દે ચિંતિત છે, જેના પ્રત્યાઘાતમાં શક્તિસિંહ કહ્યુ હતુ કે, આ પાર્ટીમાં સીએમને ડિસ્ટર્બ કરવા એક ગ્રુપ મેદાને પડ્યું છે. જો કે બળવંતસિંહે ગાયને રાષ્ટ્રીય દરજ્જો આપવાની તેમની માગણી ચાલુ રાખતાં છેવટે અધ્યક્ષે તેમનું રુલિંગ મુલતવી રાખ્યું હતું. હવે આ મુદ્દે ગૃહમાં ચર્ચા જોવાની શક્યતા છે દરમિયાન ગૌભક્તોએ ગાયને રાષ્ટ્રીય પ્રાણી જાહેર કરવામાં નહીં આવે તો તેઓ જાહેરમાં ઝેર પી લેશે તેવી ૨૪ કલાક અગાઉ કલેક્ટર અને પોલીસ તંત્રને ચેતવણી આપી હોવા છતાં ગાંધીનગરમાં કે દિલ્હીમાં બેઠેલી ભાજપની કહેવાતી ગૌભક્ત સરકારની ગુનાહિત બેદરકારીના કારણે રાજકોટમાં કલેક્ટર કચેરીના પ્રાંગણમાં ૮ ગૌભક્તોએ ઝેર ગટગટાવી દીધું, જેને કારણે જસદણ વિસ્તારના ધારાસભ્યશ્રી ભોળાભાઈ ગોહેલના જસદણ ગામના ગભરૂભાઈનું અવસાન થયું હતું જેમના આ ગંભીર મુદ્દાની સભાગૃહમાં ચર્ચા થાય એટલા માટે સમય ફાળવવા સરકારના ગૃહ પ્રધાનને તેમ જ માન અધ્યક્ષશ્રીને લેખિત પત્રથી વાકેફ ચર્ચા હોવા છતાં તેની ચર્ચાની મંજૂરી નહીં આપી પ્રજાનો દ્રોહ કર્યો છે. વાઘેલાએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, રાજકોટમાં ગૌભક્તોની ગાય માતાને રાષ્ટ્રીય પ્રાણી જાહેર કરવાની જે માગણી કરી છે તેને અમારું સમર્થન છે. દિલ્હી અને ગુજરાતની ભાજપ સરકાર જો ગાય માતાને રાષ્ટ્રીય પ્રાણી જાહેર કરશે તો ગૌભક્તે ઝેર પીને વહોરેલી શહીદી એળે નહીં જાય.

ગુજરાત સમાચારમાંથી

'ધન' ખાતર જેવું છે, તેને ફેલાવી નહિ દો તો ગંધાઈ ઊઠે છે.

ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ માટે અઢી હજાર વર્ષ પહેલા ભગવાન બુદ્ધે શુ કહ્યું હતું?

જશવંત બી. મહેતા

ભગવાન બુદ્ધે અઢી હજાર વર્ષ પહેલા પ્રધાનોના વ્યક્તિત્વ અને તેની પ્રજા પર થતી અસર વિષે જે કહ્યું છે તે આજે પણ એટલું જ વાસ્તવિક અને પ્રસ્તુ છે.

‘તેમણે કહ્યું હતું કે જો કોઈ પ્રધાન પોતાના કર્તવ્યોથી વિમુખ થાય, પોતાનો સ્વાર્થ સાધે કે લાંચ લે તો તેને લીધે જનતાનું નૈતિક ધોરણ પણ નીચું જાય છે. પ્રજા છેતરપિંડી અને દગાબાજી ઝડપથી શીખી જાય છે. બળવાન નિર્બળો પર દાદાગીરી કરે છે. ધનવાન ગરીબોનો લાભ લે છે. ન્યાય ભાવના વિસરાઈ જાય છે. સંજોગો પણ એવા થઈ જાય છે કે વિશ્વસનીય પ્રધાનો જાહેર સેવામાંથી નિવૃત્તિ લઈ લે છે. સમજદાર વ્યક્તિઓ મૌન સેવે છે અને ખુશામતિયા અને કાવાદાવા કરનારાઓનું શાસન ચાલે છે. આ બધા પોતાના ગજવા ભરે છે અને લોકોના દુઃખદર્દની પરવા કરતા નથી. શાસન પ્રભાવહીન બની જાય છે. ન્યાયદંડ ધૂળમાં રંગદોળાય છે. આવા શાસકો પ્રજાના સુખચેનના લૂંટારા કરતા પણ અધમ છે, કેમ કે આવા હીન કામ તેઓ સત્તાના સિંહાસનેથી કરે છે. રાજાનું કર્તવ્ય છે કે આવા પ્રધાનોને વીણી વીણીને ખતમ કરે.’’

ભગવાન બુદ્ધે આપેલા આ ઉપદેશ અક્ષરશ માંથી લીધેલ છે. જે જાપાનમાં પ્રસિદ્ધિ થયેલું અને જેની ૩૫ ભાષામાં આજ સુધી ૮૦ લાખ નકલો પ્રકાશિત થઈ છે.

ભગવાન બુદ્ધના ઉપદેશની અસર તેમના નિર્વાણ પછી ઘણો લાંબો સમય એટલે કે ઈ.સ.ની સાતમીથી આઠમી સદી સુધી ઘણી પ્રબળ હતી અને ભારતના ઘણા રાજાઓએ બૌદ્ધ ધર્મ સ્વીકારી તેના અનુયાયીઓ બન્યા હતા. આ યુગમાં સમ્રાટ અશોક, હર્ષવર્ધન વગેરે પ્રતિભાશાળી રાજાઓએ શાસન કર્યું હતું.

આજે પણ આ યુગની ગણના ભારતના ‘સુવર્ણયુગ’માં થાય છે. આ રાજાઓના સુશાસન પાછળ ભગવાન બુદ્ધે આપેલા ઉપદેશનાં અસર નિઃશંક હશે. (ખાસ કરીને પોતાના મંત્રીઓની નિમણૂક કરતી વખતે) ભગવાન બુદ્ધના નિર્વાણને ૨૫૦૦ વર્ષ વીતી ચૂક્યા છે, પણ ભારતની આજની સ્થિતિને માટે પણ આ શબ્દો કેટલા સાચા લાગે છે! આજે જો આપણે એવી શાસન પદ્ધતિનું નિર્માણ કરી શકીએ કે જેમાં મંત્રીઓની નિમણૂક તેમની કારકિર્દીને લક્ષમાં લઈને પૂરેપૂરી ચકાસણી પછી થાય તો નિઃશંક આપણો સુવર્ણયુગ ફરીથી આવશે. આ શક્યતા સાચી પ્રમુખીય લોકશાહીમાં આપણી હાલની સંસદીય લોકશાહી કરતા અનેકગણી વધારે છે.

ભ્રષ્ટાચાર - મેરા ભારત મહાન

ભ્રષ્ટાચારની ગંગા ચારે બાજુ વહે છે.

ચૂપ રહો! માછલી પણ જો તેનું મોઢું બંધ રાખે તો તે ન પકડાય.

આજે કોઈ ક્ષેત્ર ભ્રષ્ટાચારથી બચ્યું હોય એવું લાગતું નથી. ભ્રષ્ટ રાજકારણીઓ કેવી રીતે દેશને પાયમાલ કરી રહ્યા છે એ જગજાહેર છે.

આ ભ્રષ્ટાચાર રાજકારણીઓ અંગેના કેટલાક વેધક અને સચોટ સત્ય અહીં રજૂ કર્યાં છે તેને મમળાવીએ.

♦જો ભ્રષ્ટાચારને રોકવામાં ન આવે તો તે કેન્સરની જેમ ફેલાય છે.

♦ભ્રષ્ટ અમલદારો ભ્રષ્ટ રાજકારણીઓની કુરનીશ બજાવે છે.

♦ભ્રષ્ટ અમલદારો ભ્રષ્ટ રાજકારણીઓના પગલે ચાલે છે.

♦રાજકારણીઓ પાસે તેમના ભ્રષ્ટાચારને છાવરવા સેંકડો બહાના હોય છે.

ભ્રષ્ટાચાર પ્રામાણિક નાગરિકોને અપ્રામાણિક બનાવે છે.

♦ભ્રષ્ટાચારને અટકાવવા પ્રામાણિક અને સીધા માણસોની કદર કરો, તેમનું બહુમાન કરો.

♦અપ્રામાણિક વેપારી અને ભ્રષ્ટ અમલદારો એક સિક્કાની બે બાજુ છે.

♦ભ્રષ્ટાચાર દેશના ચારિત્ર્યબળને નીચું પાડે છે.

♦ભ્રષ્ટાચારને સહન કરવો એ સમાજની અધ:પતનની નિશાની છે.

♦નિયંત્રણો અને સંતુલનોની પદ્ધતિ ભ્રષ્ટાચારને અંકુશમાં લેવાની પૂર્વશરતો છે.

♦ભ્રષ્ટાચારને ક્યારેય નાબૂદ નહીં કરી શકાય, પરંતુ તેને લઘુત્તમ સ્તરે જરૂર લાવી શકાય.

બોલો ગૌ માતા કી જય

ગાય-ગંગા-ગાયત્રીમંત્રની ભૂમિ
બોલો ભારત માતા કી જય
ધર્મશાળા - ગૌશાળા - સદાવૃત - ખીચડીઘરની ભૂમિ
બોલો ભારત માતા કી જય
સત્ય - પ્રેમ કરૂણા દયા - દાનની ભૂમિ
બોલો ભારત માતા કી જય
સદન કરનાર - સ્નેહ કરનાર - શહાય કરનારની ભૂમિ
બોલો ભારત માતા કી જય
સદ્‌ભાવવાળી - સહીષ્ણુ - સાન - સંગાથની ભૂમિ
બોલો ભારત માતા કી જય
સંતો - મહંતો - અરિહંતોને જન્મ દેનારી ભૂમિ
તપસ્વીઓ - જ્ઞાનીઓ નીર્વાણની બોધ આપનાર ભૂમિ
બોલો ભારત માતા કી જય
મા - ગૌમા - આત્મા - પરમાત્મા ધરતીમાનો
મહીમા ગાનારી ભારતમાતા કી જય
અહિંસા પરમો ધર્મની જય

શ્રી ધનસુખભાઈ મહેતા - કાંદિવલી

સત્‌કાર્યોના સરવાળા નહિ, પરંતુ ગુણાકાર થતા હોય છે.

માણસ આપઘાત કરે છે જ્યારે પ્રાણીઓ વધુ બુદ્ધિશાળી
પ્રાણીઓ સ્વૈચ્છિક રીતે જીવન ટૂંકાવે છે

મેનકા ગાંધી

ગતાંકથી ચાલુ

ગીધ ક્યાં જાય છે? ચકલા ક્યાં જાય છે? મધમાખી ક્યાં જાય છે? એક દિવસ તે દેખાય છે અને પછી અચાનક અદ્રશ્ય થઈ જાય છે. ૨૦૦૬માં વિશ્વભરમાં લાખો મધમાખીઓ મૃત હાલતમાં મળી આવી હતી, તેમના મધપૂડા છોડીને ગયા પછી તે પાછી નહોતી આવી. આ અંગે કોઈ ખુલાસો નથી થઈ શક્યો. શક્ય છે કે વાયરસનો ભોગ બની હોય; પોષણયુક્ત આહાર ના મળ્યો હોય; રસાયણિક ખાતર કે સેલફોનના રેડીયેશન કે સેલફોનના ટાવર જવાબદાર હોઈ શકે છે. ઝિમ્બાબ્વેની ઘટના જોઈએ તો બે ભૂખ્યા મેલ સિંહ વૉર્થહૉગની પાછળ પડ્યા હતા. તેણે તેની બખોલમાં ઘૂસવા પ્રયાસ કર્યો પણ સાંકડી બખોલમાં ભરાઈ ગયો હતો. તેના સાથી સિંહે તેને બચાવવા પ્રયાસ કર્યો પણ સફળતા ન મળતા તે જવા લાગ્યો હતો. ત્યારે ફસાયેલા સિંહે દર્દભરી ચીસો પાડતાં તે પાછો ફર્યો હતો, ફસાયેલો સિંહ મોતને ભેટ્યો હતો, તે જોઈને બીજો સિંહ પણ તેના શરીરની બાજુમાં મોતને ભેટ્યો હતો.

કેટલાક વર્ષ પહેલાં લખનૌના પ્રાણી સંગ્રાહલયમાં હાથીની એક પેર ઉંમર થતા મૃત્યુ પામી હતી. આ પેરે અપનાવેલા એક બચ્ચાએ ખાવાનું છોડી દીધું હતું. તેને બળજબરીથી ખવડાવવાના પ્રયાસ પણ નિષ્ફળ ગયા હતા. અંતે એક માસ બાદ આ બચ્ચું મોતને ભેટ્યું હતું. પ્રાણી સંગ્રહાલયમાં વાંદરાથી જીરાફ સુધીના પ્રાણીઓ આ રીતે મોતને ભેટે છે.

ચાલીસેક વર્ષ પહેલાં ૧૯૬૦ના દાયકામાં ફ્લીપર નામના ટેલિવિઝન શોમાં કેથી નામની ડૉલ્ફીન રીચાર્ડ ઑબૅરીએ જોઈ હતી. આ ડૉલ્ફીને બેરી સામે જોયું અને પાણીના ટેન્કના બૉટમમાં જઈને શ્વાસ છોડી દીધો હતો. ત્યારથી બૅરી ડૉલ્ફીન ટ્રેનર બની ગયો હતો. તે પ્રાણીઓના હકો માટે લડ્યો અને ઑસ્કાર વિજેતા ડૉક્યુમેન્ટરી ફિલ્મ બનાવી કે જાપાનમાં વેચાતા ડૉલ્ફીનના માંસ આધારીત હતી. આ ફિલ્મથી તે સેલિબ્રીટી બની ગયો હતો. બૅરી કહે છે કે અમે લોકોને એમ નથી જણાવવા માગતા કે ડૉલ્ફીન સ્યુસાઈડ કરે છે પણ એમ કહેવા માગીએ છીએ કે તેનામાં માણસ કરતાં મોટું બ્રેઈન હોય છે જો તેના માટે જીંદગી અસહ્ય બની જાય તો તે શ્વાસ લેવાનું બંધ કરી દે છે.

માણસ જ્યારે હસવાનું બંધ કરી દે છે, ત્યારથી તેની વૃધ્ધાવસ્થા શરૂ થાય છે.

મનુષ્યો અને પ્રાણીઓને પાણી મળતું નથી ત્યા માનવને પેટ્રોલનો પ્રશ્ન સતાવે!

વસંત મિસ્ત્રી

પર્યાવરણ વિષમ બની રહ્યું છે. વૃક્ષો ઘટી રહ્યાં છે. પશુ-પક્ષીઓની દુનિયા પાણી માટે તરસી રહી છે. પ્રજાને પેટ્રોલ-ડિઝલનો પ્રશ્ન સતાવે છે ત્યારે પ્રાણીઓ, પાણી માટે ફાંફાં મારે છે. પ્રાણીઓએ પાણી મેળવવા અને બચાવવા માટે જાતજાતના નુસ્ખા અજમાવવા પડે છે જે આશ્ચર્યજનક છે.

હાથી, જીરાફ, શાહમૃગ કે સાબર જેવા દેખાતા જેમ્સબોક પણ પાણી માટે કેવી કેવી યુક્તિપ્રયુક્તિઓ કરે છે તે જાણવા જેવી છે. રણના હાથીઓ અલગ જાત નથી પરંતુ તેમના પગ લાંબા હોય છે. તેમનું શરીર આફ્રિકાના હાથીઓ કરતાં નાનું હોય છે. તેઓ પાણી અને ખોરાક માટે હજારો કિલોમીટરની સફર રણમાં કરે છે. તેમના પગના પંજા વધુ ફેલાયેલા હોય છે જેથી તે રેતીમાં સરળતાથી ચાલી શકે છે. તેમને ક્યાંક પાણી મળે છે.

નામિબના રણમાં પાણી માટે વલખાં મારતાં જીરાફ દરરોજ ૧૦ કિલોમીટર ચાલે છે તેમ છતાં તેઓને પાણી મળતું નથી. તેઓ ઘટ્ટ ધુમ્મસ પર આધાર રાખે છે. તેઓ ભેજવાળા પાંદડાં ખાઈને પાણીનો સંતોશ માને છે.

શાહમૃગ ટોળામાં ફરતાં રહે છે. રણમાં ધૂળની ડમરીઓ ઊડે છે પરંતુ તેની પાંપણો મોટી હોવાથી ગરમ રેતી સામે રક્ષણ મળે છે. તે પાણી વિના ચલાવી લે છે અને તેમ કરતાં તેનું વજન રોજ ચોથા ભાગ જેટલું ઘટી જાય છે. તેઓ સવારે ભેજવાળુ ઘાસ ખાઈ લે છે અથવા પાણીના જમીનમાંના નાના છિદ્રોમાંથી પાણી ચૂસી લે છે.

જેમ્સબોક નામનું પ્રાણી રણમાં રખડીને પાણીવાળાં કંદમૂળ ખાઈ લે છે અને સવારે ભીનું ઘાસ ખાય છે. પ્રાણીઓ આ રીતે પાણી માટે જીવનભર સંઘર્ષ કરે છે. છતાંયે માનવે બગાડેલા પર્યાવરણ સામે ફરિયાદ કરતાં નથી!

અભયદાન રીઝર્વફંડના ભાગ્યશાળી દાતાઓ ૧-૪-૨૦૧૬ થી ૩૦-૪-૨૦૧૬ સુધી

શ્રી અનિલભાઈ ખિરસરાવાળા તથા

શ્રી યોગેશભાઈ વોરા

શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ

શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ

શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ

હસમુખરાય જયશંકર ત્રિવેદી

હસ્તે વનિતાબેન ભરતભાઈ

શાહ

શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી જીનાલય

હસ્તે શ્રી મુકેશભાઈ શાહ

મુગટલાલ ભગવાનદાસ બોડા એન્ડ

કાું. પ્રા. લી.

રમણલાલ મુળચંદ થાનવી

નીતાબેન અને કીર્તીભાઈ

રીષભ તીલક કેમીકલ પ્રા. લી.

પ્રફુલ કેશવલાલ મહેતા

અરૂણા પ્રફુલ મહેતા

મેસર્સ એસ. કે. એન્ટરપ્રાઈઝ

હસ્તે ભરતકુમાર શાહ

પ્રવીણલાલ પરમાનંદ દડીયા

રમણીકલાલ આર. મગીયા

હસ્તે અન્યા અભય મહેતા

જીતેન્દ્ર કાંતીલાલ કુસુમગર

ભાનુ રમેશ મહેતા (કચ્છ-ભુજ)

અજય છબીલદાસ મોદી

હસ્તે અજય છબીલદાસ મોદી

અજીતકુમાર મનસુખલાલ શેઠ હસ્તે

ભાવનાબેન અજીતકુમાર શેઠ

અને પાયલ દર્શન શેઠ

સુનીલ બાબુભાઈ શાહ

રીટા ચીમનલાલ પારેખ હસ્તે

તુષાર મહેતા/નિરંજન મહેતા

સંપતરાજ ઘેવરચંદ પરખ હસ્તે શ્રી

ધીરુભાઈ રમણીકલાલ શાહ

શકુંતલાબેન એસ. પરખ હસ્તે શ્રી

ધીરુભાઈ રમણીકલાલ શાહ

પ્રીતીબેન અતુલ એચ. દોશી

પ્રસન નાનાલાલ ટોલીયા

રમણીકલાલ આર. મગીયા

હસ્તે શ્રી મનુભાઈ મગીયા

દિલીપ નવલચંદ શેઠ

અજીતકુમાર મનસુખલાલ શેઠ

હસ્તે અમી દીપેશકુમાર શાહ

નીશાદ પ્રફુલ કાપડીયા

હસ્તે પ્રફુલ કાપડીયા

નીશાદ પ્રફુલ કાપડીયા

હસ્તે પ્રફુલ કાપડીયા

નીશાદ પ્રફુલ કાપડીયા

હસ્તે પ્રફુલ કાપડીયા

નીશાદ પ્રફુલ કાપડીયા

જે અહમ્ માં હોય ચકચૂર, તે સદા પ્રભુથી દૂર.

ગાયો વિ. જીવો છોડાવનાર ભાગ્યશાળી દાતાઓનું લીસ્ટ ૧-૪-૨૦૧૬ થી ૩૦-૪-૨૦૧૬ સુધી

મુંબઈ

રૂા.૨૦૦૦/-ડોનેશનથી નીચે આવેલી રકમ કુલ રૂા. ૯૬,૮૭૭/-

નીશીત પ્રવીણ નીશાર
કૈલાશ એન્ટરપ્રાઈઝ

રૂા. ૨૦૦૦ થી ૩૫૦૦ સુધી

હસ્તક ધર્મિષ્ઠાબેન

ધર્મિષ્ઠા હીમેશ મહેતા-મીહીકા મહેતા
ધર્મિષ્ઠા હીમેશ મહેતા-પાર્થ
ધર્મિષ્ઠા હીમેશ મહેતા--કુશ
ધર્મિષ્ઠા હીમેશ મહેતા-અદીતી
ધર્મિષ્ઠા હીમેશ મહેતા-અરૂણી
પદ્માબેન દેસાઈ
ભૂપેન્દ્ર એસ. શાહ
કુસુમબેન સનાલાલ શાહ
દિલીપભાઈ રસીકલાલ શાહ અને મંજુબેન દિલીપભાઈ
સ્નેહલ દિલીપભાઈ શાહ અને ડિમ્પલ સ્નેહલ શાહ

હસ્તક સુનિલભાઈ શાહ પ્રેરના શ્રી વિજયભાઈ ઝવેરી

તરૂણાબેન પંકજભાઈ ઝવેરી
પ્રીતીબેન એમ. શેઠ
અનમોલ એમ. શેઠ
મનોજ પરમાર
હીરલ આશિષ ઝવેરી
ભાનુચંદ્ર શાંતીલાલ શાહ-અમદાવાદ
પાર્થ જીતેશ મહેતા
સીમ્પલ હિતેશ શાહ
નિર્મલાબેન દોશી
પ્રમીલાબેન બિપીનભાઈ પારેખ
હેતલ ડી. શાહ
ધ્રુવ અતુલ ગાંધી
નીકીથ શાંતીલાલ શાહ
સુનીલભાઈ ગોસલીયા
કોશા પારેખ
હેતલ ડી. શાહ
પાબલ મણીભદ્ર વીર આરાધક મંડળ બોરીવલી
ભક્તિ નીમેશ ચોકસી
મીતી ડી. મહેતા
જીગીભાઈ પ્રેરક શ્રી પ્રમોદભાઈ
નીલા મહેન્દ્ર વોરા
નીતીનભાઈ પ્રકાશચંદ્ર શાહ
વિનોદભાઈ પોપટભાઈ શાહ હસ્તે બીરેનભાઈ શાહ
સંગીતાબેન કલ્પેશ શાહ
લીલાવતીબેન ધીરજલાલ મહેતા
હસમુખલાલ અંબાલાલ શાહ
જયાબેન મુળજીભાઈ શાહ
ખ્યાતિ સ્ટીલ કોર્પોરેશન
નમ્રતા જે. વોરા
ખ્યાતી જે. વોરા
આરવ હર્ષ સંઘવી
સંપતરાજ પરખ
પિયુષજી નાહટા (ખાર રોડ)

હસ્તક શ્રી રાજેશભાઈ છોટાલાલ કાટકોરિયા

દીપકભાઈ એચ. શાહ
દીપકભાઈ એચ. શાહ
દીપકભાઈ એચ. શાહ
શિરીષ બાબુલાલ શાહ અને પાર્થ-સેહાની-
એક બહેન તરફથી (અરૂણા પરી)
નીતીન ગુટકા
નીતીન ગુટકા
પીયુષ બી. શાહ
મનીષા કેતન દોશી હસ્તે કેતનભાઈ દોશી
મનીષ યશવંતભાઈ શાહ
મનીષ યશવંતભાઈ શાહ
નીતેષભાઈ રાજેન્દ્રભાઈ જૈન પરિવાર
દીયાન કેતનકુમાર શાહ

હસ્તક શ્રી જિતેન્દ્ર પાનાચંદભાઈ-અંધેરી

ધ્યાન રસા શ્રીજી મહારાજ સાહેબ
મુક્તાબેન દેવચંદ ઝખારીયા

દુનિયામાં ચાર હસ્તીનો જોટો નથી, 'મા', 'માતૃભૂમિ', 'માતૃભાષા' અને 'માતૃસંસ્થા'.

નિરંજનાબેન હીરજી ગડા
ભાવનાબેન ભાવિન મીઠાઈવાલા
પારસ મુકેશ ઝવેરી
અમરીશ દામજી રાંભીયા
રતનબેન દામજી રાંભીયા
અંકીત હર્ષિતા જયંતી
હુલાસીબાઈ મુલચંદજી મહેતા
રંજનાબેન પરેશ ગડા
ઈશાની અમીત શાહ
કશ્યપ શાહ
રસીલાબેન જયંતીલાલ શાહ
શાંતીલાલ પારેખ
પ્રભાવતી શાંતીલાલ પારેખ
સુર્યકાંત લીલાધરભાઈ કાચલીયા
પંકજ બી. જૈન
ઈન્દુમતી મહેન્દ્ર મહેતા
ઈંદીરાબેન ભગવાનદાસ સંઘાણી
નીવાન મેહુલ મહેતા
મુક્તાગૌરીજી જે. સંઘાણી
જીનલ પ્રણવ પરીખ
ભારતીબેન લલીતભાઈ શાહ
રમીલાબેન હસમુખલાલ શાહ
ચંદ્રિકાબેન રમેશભાઈ શાહ
નીધી દલાલ
શાંતીલાલ મોતીચંદ શાહ
અશ્વીનકુમાર ચીમનલાલ શાહ એન્ડ ફેમિલી
અ. સૌ. મંજુલાબેન જીતેન્દ્ર હસ્તે શ્રી યોગેશભાઈ એ. જવેરી

વિકાસ પારસમલજી ચંદન
ધર્મેશ ચંદ્રકાંતભાઈ શાહ
મિત્રા ધર્મેશ શાહ
પ્રણીત ધર્મેશભાઈ શાહ
એકતા દેવાંક શાહ
પ.પૂ. પદ્મજય મહારાજ સાહેબ
ઠાકોરભાઈ પાઓડીવાલા
પુષ્પાબેન સુંદરલાલ ઝવેરી
જયશંકર બુલકીદાસ પાઠક
નીમેશ જે. શાહ
લક્ષ્મીબેન રમણીક ગાલા
ફેનીલ વસંતભાઈ શાહ અને હીરક અશોકભાઈ
શાંતીચંદ દીપચંદ ચેરીટેબલ જૈન ટ્રસ્ટ
વિક્કી અમર દૈયા
દ્રષ્ટી અનિલ સચદેવ
ભુપેશ ચંદ્રકાંત શાહ
નોસીલ સ્ટીલ ઈન્ડીયા
ધ્રુવી વિદ્યુત શાહ
દિલીપભાઈ રસીકલાલ શાહ
રૂપાલી જસ્મીન વસા એન્ડ ફેમિલી
ભારતીબેન જીતેન્દ્ર શાહ
ડી. ડી. મહેતા અને એન.ડી. મહેતા
સી.ડી. મહેતા- પી.સી. મહેતા અને આર.સી. મહેતા
એ.ડી. મહેતા અને જે.એ. મહેતા
બી.ડી. મહેતા એન્ડ ફેમિલી
તકા એન્ડ શીરલે
દીવા-આશિષ-આદિત્ય-આશુતોષ-આશીર

આદિત્ય એન્ડ કાું.
અંજલી નરેન્દ્ર મહેતા અને નરેન્દ્ર એલ. મહેતા
દેવ યોગેશ ગજરા
આયુષ દેવ ગજરા
જીયા નિશાંત પુનમિયા
કેશાર ઈન્ટીરીયર્સ પ્રા. લી.
ભારતી પાપડીવાલા
લક્ષ્મી વીરા
ઝવેરી મહાજન મોતીની ધરમનો કાંટો
અશોકભાઈ ભગવાનદાસ બદાણી
અશોકભાઈ ભગવાનદાસ બદાણી
પૂ.શ્રી. બદ્રીદાસજી ગોકુલચંદજી દામાણી
રમણીકલાલ આર. મગીયા
મૃદુલાબેન શાહ
પ્રેમ મિલન ભક્તિ ગ્રુપ
નરેન્દ્ર એ. પાટીલ
ચંદ્રકાંત વીરચંદ ઝવેરી
દિનેશભાઈ આર. થાનવી
નિર્મળાબેન ભરતકુમાર મહેતા
દિપ્તી એસ.શાહ
વજુરવા જયેશ શાહ
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ જૈન મંડળ
શારદાબેન છોટાલાલ ગાંધી
હર્ષાબેન/ફાલ્ગુનીબેન અને મેઘાબેન
નીતાબેન રાજુભાઈ સોઢા
રાજેન્દ્ર એ. પ્રપાણી
ક્રિષ
નિમેશ જે. શાહ

કોણ સાચું એને બદલે શું સાચું તે વધારે મહત્ત્વનું છે.

સુભાષચંદ્ર વાડીલાલ શાહ
રજનીકાંત મનસુખલાલ વોરા
સરસ્વતીબેન પ્રફુલચંદ દોશી
સુરેશ શાંતીલાલ ભણશાળી
મુક્તિ એસ. ભણશાળી
પ્રેમ મિલન શાહ (જય ગુરુદેવ)
શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી જિનાલય
સિદ્ધી એ. ભાખરીયા
સિદ્ધી એ. ભાખરીયા
પુજા શ્રીપાલ સોલંકી
પંકજ શાહ (સેલવાસ)
એલ્વીક ઈન્ટરનેશનલ
નરેશભાઈ ગોરધનભાઈ બાલાની
બી.કે. પટેલ
ચુનીલાલ કાલીદાસ ચૌહાણ
મોરારજી પ્રેમજી શાહ
સંદીપ એન. મહેતા
પ્રાણલાલ એમ. શાહ
ભારતી એમ. સૈયા
મૈનાબેન ઝવેરી હસ્તે શ્રી બીપીનભાઈ (બેંગલોર)
માતુશ્રી ઝવેરબેન લખમશી દેઢીયા
ભાનુમતીબેન શાહ
રીદય રાજેશ શાહ
વસુમતીબેન મનુભાઈ શાહ
રમીલાબેન જૈન હસ્તે વસંતબેન જે. જૈન, શ્રી આદેશ્વર ભગવાનના જન્મ અને દીક્ષા કલ્યાણીક નિમીત્તે
શંખેશ્વર બહેનો તરફથી હસ્તે વસંતબેન જે. જૈન શ્રી આદેશ્વર ભગવાનના જન્મ અને દીક્ષા કલ્યાણક નિમિત્તે
ડીમ્પલ મહેન્દ્રભાઈ બાફના હસ્તે વસંતબેન જૈન શ્રી આદેશ્વર ભગવાનના જન્મ અને દીક્ષા કલ્યાણક નિમિત્તે
ક્રિષ્ણા
જીયા ભદ્રેશ શાહ હસ્તે ડૉ. સોનલબેન શાહ
કિશોર એમ. કાટકોરીયા (લંડન)
ડાય સ્ટાર
વિશાલ એન. કંપાણી
જયંતીલાલ જેશીંગલાલ શાહ

રૂા. ૩૫૦૧ થી ૪૫૦૦ સુધી

શા માંગીલાલ રજનીકાંત
ધીરજબેન વી. મહેતા
તેજસ પી. શાહ
શ્રીનાથજી
ભાનુમતી જગમોહનદાસ મોદી
શ્રુતી સિદ્ધાર્થ દોશી
શ્રીમતીબેન મહેન્દ્રભાઈ શાહ
સુનીલ રસીકભાઈ ઝવેરી
ડી જેમ્સ
મનોજ હરકીશનદાસ શાહ હસ્તે શ્રી સુનીલભાઈ શાહ તથા વિજયભાઈ ઝવેરીની પ્રેરણાથી
કરણ મહેતા
યાશી દીપેશ કોટેચા
સંગીતાબેન નિર્મલભાઈ દાગા
હર્ષદરાય એ. દોશી
દિનેશ અંબાલાલ શાહ
મેઘા સમીર મહેતા
નટુભાઈ ચંદારાણા
સિદ્ધાર્થ નીતીન જૈન
ઈશ્તા સિદ્ધી મહારાજ સાહેબ હસ્તે શ્રી જીતેન્દ્રભાઈ પાનાચંદભાઈ
દેવેન આનંદપરા
લીલાબેન શાંતીલાલ હસ્તે વસંતબેન જે. જૈન-શ્રી આદેશ્વર ભગવાનના જન્મ અને દીક્ષા કલ્યાણક નિમિત્તે

રૂા. ૪૫૦૧ થી ૫૫૦૦ સુધી

સાગરમલ હીરાચંદ સોલંકી
નીશ ટ્રેડીંગ કોર્પોરેશન
દોશી અરડેન્ટ કોર્પોરેશન
નગીનદાસ ભગવાનદાસ મહેતા
પ્રસન નાનાલાલ ટોલીયા
નવીન શેઠી એન્ડ ફેમિલી
પુનીત કોર્પોરેશન હસ્તે પુનીત ચંદ્રકાંત શાહ
ચંદ્રકાંત ભોગીલાલ શાહ હસ્તે પુનીત ચંદ્રકાંત શાહ

રૂા. ૫૫૦૧ થી ૬૫૦૦ સુધી

ગૌતમ કે. શાહ
નીયતી અને મહેક અને સોનલ મિલન મોતા
જ્યોસનાબેન અરવિંદભાઈ દોશી
લક્ષ્મીબેન રાજેન્દ્રભાઈ જૈન પરિવાર

મલાઈ વગરનું દૂધ નકામું — ભલાઈ વગરનું જીવન નકામું.

શોભનાબેન કામદાર
રતનશી ખેતનશી શાહ
કરણ મહેતા
નરોત્તમ રામજી તન્ના
જ્યોતી નરોત્તમ તન્ના
શ્રી સુમેર નગર જૈન સંઘ ની આરાધક બહેનો
હસમુખલાલ વનેચંદ માટલીયા
મૃદુલા હસમુખલાલ માટલીયા
પારસ અશ્વીન શાહ
નીયતી અને મહેક અને સોનલ મીલન મોતા

રૂા. ૭૫૦૧ થી ૮૫૦૦ સુધી

તેજસ પી. શાહ
નીરંજનાબેન વી. શાહ હસ્તે શ્રી સુનીલભાઈ શાહ પ્રેરણા શ્રી વિજયભાઈ ઝવેરી
હસમુખલાલ વી. માટલીયા
મૃદુલા હસમુખલાલ માટલીયા
પંકજ જયંતીલાલજી પુનમીયા

રૂા. ૧૦,૦૦૦થી વધુ આવેલ રકમ

શ્રી મુલુંડ વર્ધમાન સ્થાનકવાસી જૈન શ્રાવક સંઘ
રાજેન એન. પરીખ (સી.એ.)
ધર્મેશ પી. શાહ
કાંતાબેન કે. શાહ
દિલીપ એચ. પીઠડીયા
શેઠ સર્જીકલ્સ
કુમુદ મેન્સન સામ્યક મંડળની બહેનો
જયા પ્રવીણભાઈ ગાલા

જામનગર

હસ્તક શ્રી અનિલભાઈ જે. શાહ અને શ્રી યોગેશભાઈ વોરા

રૂા. ૨૦૦૦ થી ૩૫૦૦ સુધી

નીલેશ પી. શાહ
હીરાલાલ ઉજમશી મહેતા
મહેન્દ્રભાઈ કોઠારી
પ્રીતીબેન વિપુલભાઈ મહેતા
નીનાબેન અજયભાઈ કોઠારી
શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
વિશાલ ટીમ્બરીયા
રમેશકુમાર (બાબુલાલ) નાનજીભાઈ વીરાણી
નિર્મલાબેન ઉમેદલાલ પારેખ
ભારતીબેન ઈન્દુલાલ મહેતા
રશ્મીબેન રમેશચંદ્ર ધ્રુવ
જીતેન પ્રવીણચંદ્ર પારેખ
અમૃતલાલ ભોગીલાલ સંઘવી
ગિરીશભાઈ દેવજીભાઈ દમણીયા
યોગેશભાઈ ગુલાબચંદ વોરા
વીરાજ હીરેનભાઈ શાહ
નરેન્દ્રભાઈ સંપતલાલ પારેખ
મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
નિધી અને ઈલેશભાઈ મનહરલાલ પાટલીયા (જામનગર)
મીતા અને સંજય સુર્યકાંત શાહ (મોરબી)
ધીરજલાલ રૂપચંદ મહેતા વાંકાનેરવાળા
મંજુલાબેન મહેન્દ્રભાઈ મહેતા મોડાવાળા
ભારતીબેન લઘુભાઈ મહેતા
જ્યોતી અશોકકુમાર શાહ-રાજકોટ
ચંદનબેન શાંતીલાલ વસા
હીતેન્દ્ર સાગર મહારાજ સાહેબ
હસમુખભાઈ મનસુખભાઈ વઘજીયાની
શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી સેવા મંડળ
નલિનીબેન મહેતા અને ઉર્મિલાબેન મહેતા
ચૈત્ય ચિરાગ પારેખ
સ્મિતાબેન જયેશભાઈ ઝવેરી
જગદીશભાઈ જયંતીલાલ મહેતા
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન
વીર જતીનભાઈ મહેતા
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન
જયાબેન ધીરજલાલ મહેતા મુંબઈ

રૂા. ૩૫૦૧ થી ૪૫૦૦ સુધી

રેણુકાબેન જગદીશભાઈ મહેતા- ચીકાગો (અમેરીકા)
ડૉ. મેહુલ હરેશભાઈ શાહ

રૂા. ૪૫૦૧ થી ૫૫૦૦ સુધી

શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન

દોષની કબૂલાત એ નિર્દોષ બનવાનું પ્રથમ પગથિયું છે.

મહેશકુમાર ચંદુલાલ શાહ
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન
શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન
જગદીશભાઈ નરસીભાઈ રેશમીયા

રૂા. ૫૫૦૧ થી ૬૫૦૦ સુધી

રેણુકાબેન જગદીશભાઈ મહેતા-ચીકાગો (અમેરીકા)
હેત્વી અને દર્શિલ દીપેશ ગલૈયા

રૂા. ૬૫૦૧ થી ૭૫૦૦ સુધી

શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન

અમદાવાદ શાખા

રૂા. ૨૦૦૦/-થી નીચે આવેલી રકમ રૂા. ૩૮૧૬/-

રૂા.૨૦૦૦ થી ૨૫૦૦ સુધી

શ્રી જીવદયા રક્ષક કુમારપાળ ગ્રુપ મારફત

એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી
શ્રી નીખિલભાઈ શંકરભાઈ શાહ
શ્રી નીતીનકુમાર નટવરલાલ શાહ
શ્રી નીતીનકુમાર નટવરલાલ શાહ
શ્રી હસમુખ સી. સલોત હસ્તે શ્રી હસમુખભાઈ
સ્વ. મગનલાલ હરીલાલના આત્માર્થ
શ્રીમતી સુધાબેન નવીનતભાઈ શાહ હસ્તે મહાવીર જયંતિ નિમિત્તે
શ્રી નીતીનકુમાર નટવરલાલ શાહ
સ્વ. પ્રવિણચંદ્ર અંબાલાલ શાહ હસ્તે શ્રી પંકજભાઈ
શ્રીમતી મોનાબેન મિલનકુમાર શાહ હસ્તે શ્રી બાબુભાઈ જે. શાહ (ખંભાત)
શ્રી પ્રિતેશભાઈ બી. શાહ,
ઉર્વી પી. શાહ
શ્રી પ્રથમેશભાઈ આર. શેઠ હસ્તે શ્રી મૌલિનભાઈ શેઠ
શ્રી શોભાગમલજી જવાનમલજી હસ્તે શ્રી સૌરીનભાઈ ભંડારી
એક સદ્‌ગૃહસ્થ તરફથી હસ્તે શ્રી વિશાલભાઈ
શ્રી નરેશભાઈ એચ. બગડીયા હસ્તે શ્રી મનીશભાઈ (વીમાવાળા)
શ્રી માનસી તેજસ શ્રોફ હસ્તે શ્રી બાબુભાઈ જે. શાહ (કોલસાવાળા)
શ્રી ઈશાન જયેશભાઈ મહેતા હસ્તે

દરેક માણસ સારો જ હોય છે, પંરતુ તેને બગડવાની તક મળતા તેનામાં ફેરફાર થવા લાગે છે.

શ્રી જયેશભાઈ

શ્રી રાજેશભાઈ વી. પટેલ

શ્રી રાજેશભાઈ વી. પટેલ

શ્રી મીનાબેન ચુડગર

શ્રી કુસુમબેન અરવિંદભાઈ શાહ હસ્તે શ્રી ધૈર્ય પ્રભાશ્રીજી. ગ.સા.

શ્રી આચાર્ય વિજયભુવન શેખર સુરીશ્વરજી મ.સા,. કેશવનગર સ્વર્ગારોહણ તિથિ નિમિત્તે હસ્તે શ્રી પુલકિતભાઈ

શ્રી રમેશભાઈ મ્હાલચંદભાઈ શાહ હસ્તે શ્રી પુલકિતભાઈ શાહ

સ્વ. લીલાવતીબેન ચંપકલાલ શાહ હસ્તે શ્રી અતુલ શાહ

શ્રી પ્રિતેશભાઈ બી. શાહ, શ્રીમતી ઉર્વી પી. શાહ

શ્રી રાજેશભાઈ વી. પટેલ, શ્રીમતી કિર્તીબેન આર. પટેલ

શ્રીમતી શારદાબેન કાશીભાઈ પટેલ હસ્તે શ્રી નિહાર જે. પટેલ-નિયતિ જે. પટેલ

શ્રીમતી શારદાબેન કાશીભાઈ પટેલ

શ્રીમતી ક્રિશ્નાબેન જયદેવ પટેલ હસ્તે શ્રીમતી શારદાબેન કાશીભાઈ પટેલ

શ્રી ઈન્દ્રજીત કે. શાહ હસ્તે C/o.

શ્રી નયન શાહ (ડ્રેસવાળા)

શ્રી ધર્મવિદ્યાવિહાર ટ્રસ્ટ

શ્રી પ્રિતેશભાઈ બી. શાહ,

ઉર્વી પી. શાહ

પ.પૂ. સાધ્વીજી શ્રી ભવ્યદર્શનાશ્રીજી મ.સા.ના ઓપરેશન નિમિત્તે હસ્તે શ્રી કલાપૂર્ણસૂરી સમુદાય

રૂા.૩૫૦૦ થી ૫૦૦૦ સુધી

શ્રી અંકિત દિવ્યાંગભાઈ શાહ હસ્તે શ્રી અરવિંદભાઈ જે. શાહ.

મહાવીર બાંધણી શોપ

રૂા.૫૦૦૦ થી ૮૦૦૦ સુધી

શ્રીમતી મોનાલીબેન શેઠ

શ્રી ભણસાળી પ્રવિણકુમાર કાંતિલાલ

નમ્રતાબેન સંજીવભાઈ અગ્રવાલ હસ્તે શ્રી સુજલ શુભમ

નમ્રતાબેન સંજીવભાઈ અગ્રવાલ હસ્તે શ્રી સુજલ શુભમ

શ્રી ભાનુભાઈ ડી. ભાવસાર

રૂા.૧૧૦૦૦

શ્રીમતી હંસાબેન ભાનુભાઈ ભાવસાર

ચિંતન

ભુપેન્દ્ર એલ. દોશી

- ✦ મારું શું? નહિ તો મારે શું? એ સ્વાર્થી લોકોની વિચારધારા છે.
- ✦ સંબંધો ઘરનાં વાસણો જેવા છે, તે ખખડે ભલે પણ તેમાં ઘોબાં ન પડવાં જોઈએ.
- ✦ જીવનપથ હાઈવે જેવો નથી, તેમાં ખાડા-ટેકરા અવશ્ય આવશે.
- ✦ જે માણસનો સંઘર્ષ પૂરો થઈ જાય છે, તેનો વિકાસ અટકી જાય છે.
- ✦ સુખી થવું હોય તો સૌને પોતાના માનો અથવા કોઈને પોતાના ન માનો.
- ✦ અંધકારને ધિક્કારવાને બદલે એક મીણબત્તી પ્રગટાવો.
- ✦ સમજ, સમતા અને સાધના વિના જીવનમાં સિદ્ધિ પ્રાપ્ત થતી નથી.
- ✦ આપણા દોષો આપણને ખટકશે ત્યારે જ તેને દૂર કરવાનું મન થશે.
- ✦ હીરાની પ્રશંસા ન કરવાથી પણ તેનું મૂલ્ય કે તેજ ઓછાં થતાં નથી.
- ✦ જેઓ લંબાણથી બોલે છે તેઓ ઊંડાણથી બોલી શકતા નથી.

લક્ષ વગરની દોટ એ ગતિ.... જ્યારે લક્ષ સહિતની દોટ એ પ્રગતિ.

સકવાર/ભાલીવાલી

રૂા.૨૦૦૦/-થી નીચેની ડોનેશનથી આવેલી રકમ રૂા. ૧૯૮૯૧/-

શ્રી પાચાભાઈ મુંબઈ કાશ્મીરા
શ્રી સમીર પરીખ પાલઘર
શ્રી કેશવજી કરસન શાહ, ઘાટકોપર
શ્રી શ્રવણકુમારજી પંડ્યા, મુંબઈ
શ્રી પંડ્યા પરિવાર, મુંબઈ
શ્રી પંડ્યા પરિવાર, મુંબઈ
શ્રી વેલજીભાઈ ભાગ્યા, ગોરેગાંવ
શ્રી અવિનાશ કીણી, જામરપાડા
નમ્રતા હેમરાજ દામજી ગાલા, સાન્તાક્રુઝ
ગ્રુપ નાલા સોપારા
ગ્રુપ નાલા સોપારા
મંજુબેન જૈન, મલાડ
સંદીપ જૈન, મલાડ
દેવ શાહ, સતરા, મુંબઈ
રીમાબેન ભુપેન્દ્રભાઈ મહેતા, કાંદીવલી, મુંબઈ
ગણેશ પાટીલ
પાંચામાતર તથા એક ભાઈ તરફથી
શ્રીમતી કે. કે. મહેતા, મુંબઈ (મહેતા)
શ્રી કાનજીભાઈ ગાલા, મલાડ
શ્રી રજવાડી ક્રિયેશન, દાદર
શ્રી કપીલ જૈન, મીરા રોડ
કસ્તુરબેન ખેતશી શાહ
શ્રી શાહ હેમચંદ પાનાચંદ, બોરીવલી
સાંતાક્રુઝ ઈસ્ટ મહિલા મંડળ, હ. તારાબેન દેઢીયા
શ્રી સાંતાક્રુઝ ઈસ્ટ મહિલા મંડળ
શ્રી સાંતાક્રુઝ ઈસ્ટ મહિલા મંડળ
પુષ્પાબેન કસ્તુરબેન તથા જયશ્રીબેન
શ્રી વિજય અંબાદેવ જોશી, નાલા સોપારા
શ્રી આદિજીન ગોરેગાંવ ગ્રુપ
વાલીબેન ભુરાભાઈ પટેલ, મરીન લાઈન્સ

ભાલીવલી પશુ આશ્રમ

અજય વજે ભામત પાડા
અજય વજે ભામત પાડા
અજય વજે ભામત પાડા
જય ગોપાલ જીવદયા મિત્ર મંડળ, મલાડ
અજય વજે ભામતપાડા
મયુર જ્વેલર્સ, શ્રી સ્ટીલ સેંટર, ફોર્ટ

શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળી અમદાવાદ શાખા

માહે એપ્રિલ - ૨૦૧૬ માસનો કાર્યવાહી અહેવાલ

એપ્રિલ માસ દરમિયાન અભયદાન આપેલ જીવોની વિગત એપ્રિલ - ૨૦૧૬ માસ દરમ્યાન કતલખાને જતા કુલ ૩૦૦ જીવોને અભયદાન આપવામાં આવ્યું. જેમાં ૧૩૨ ગાય, ૧૨૯ વાછરડા-વાછરડી, ૧૦ પાડા-પાડી ૧૯ આખલા, ૧૦ ગધેડાનો સમાવેશ થાય છે.

આ જીવોને શ્રી અમદાવાદ પાંજરાપોળ તેમજ અન્ય જુદી જુદી પાંજરાપોળમાં સંસ્થાનાં ખર્ચે તેમને કોઈ પણ પ્રકારની હેરાનગતિ અને ત્રાસ ન થાય તે રીતે મોકલવામાં આવે છે. તેમજ જે પાંજરાપોળમાં આ જીવોને મૂકવામાં આવ્યા છે ત્યાં તેમનો ભરણપોષણનો ખર્ચ પણ સંસ્થા તરફથી ચૂકવવામાં આવે છે.

લિ. સંજયભાઈ બી. કોઠારી, ટ્રસ્ટી-જીવદયા મંડળી

'મા'નો અર્થ જોડણી કોશમાં નહિ પરંતુ જીવનકોશમાં જોવાનો હોય છે.

ભાવભીની શોકાંજલિ

સ્વ. વિનોદરાય મનસુખલાલ પટેલ

શ્રી વિનોદરાય મનસુખલાલ પટેલનું અચાનક તા.૭ એપ્રિલ ૨૦૧૬ના રોજ દુ:ખદ અવસાન થતા જામનગરમાં તેમના સગા સંબંધીઓ સ્નેહીજનો અને જીવદયા પ્રેમીઓમાં ભારે શોકનું ભારે વાતાવરણ ફેલાય ગયું હતું. સ્વ. શ્રી વિનુભાઈ પટેલ ત્રેસઠ વર્ષના સ્થાનકવાસી જૈન હતા અને પ્રખર જીવદયાપ્રેમી હતા. જીવદયા, ગૌરક્ષા ક્ષેત્રે તેમણે નિ:સ્વાર્થ સેવા બજાવી હજારો જીવને બચાવી જિન શાસનમાં અભયદાનના પુણ્યનું ભાથુ બાંધીને આત્કલ્યાણ કરેલ છે.

જામનગરમાં સને ૨૦૦૬માં સંવત્સરીના શુભ પ્રસંગે શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળીની ફાઉન્ડેશનની સ્થાપના કરી શ્રી જીવદયા મંડળીની બ્રાન્ચ ખોલવામાં આવી અને પ્રચારક તરીકે શ્રી અનિલભાઈ શાહ ખીરસરાવાળાની નિયુક્તિ કરવામાં આવી. આ સમયે જામનગરમાં મુંબઈ જીવદયા મંડળીની પ્રવૃતિ વિષે લોકો તદ્દન અજાણ હતા એટલે જામનગરમાં સર્જન કરવાનું હતું આવા સમયે શ્રી અનિલભાઈ શાહ સાથે સ્વ. વિનુભાઈ પટેલ અને શ્રી યોગેશભાઈ વોરા જોડાઈને જીવદયાની પ્રવૃતિનો ખૂબ જ પ્રચાર કર્યો જેના અનુસંધાનમાં જીવદયામાં કતલખાનેથી જીવો છોડાવવા માટે દાતાઓ પાસેથી કરોડોના ડોનેશન મેળવવામાં સફળતા મળી અને હજ્જારો જીવોને કતલખાનેથી છોડાવી અભયદાન અપાવ્યું.જેમાં સ્વર્ગીય શ્રી વિનુભાઈ પટેલ તરફથી અમુલ્ય સહયોગ મળ્યો હતો. તેમણે તન, મન અને ધનથી જીવદયામાં નિસ્વાર્થ સેવા બજાવી મોટા મોટા ડોનેશન મેળવવામાં સફળતા મેળવીને જામનગરમાં જીવદયાનું નામ રોશન કર્યું છે. જીવદયા ક્ષેત્રે સ્વ. શ્રી વિનુભાઈ પટેલની પડેલ ખોટ પુરાય તેમ નથી. જીવદયાની પ્રવૃત્તિમાં ડગલે ને પગલે તેમની ખોટ વર્તાશે તેમની ગેરહાજરી સહન ન થાય તેમ આઘાતજનક ભુલાઈ તેમ નથી. સ્વર્ગીય શ્રી વિનુભાઈ પટેલના આત્માને ભગવાન શાશ્વત શાંતી આપે અને પરિવારજનોને મુંગા જીવોના આશિર્વાદ મળે અને તેમના વિયોગને સહન કરવાની શક્તિ આપે. શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળીના હોદ્દેદારો ટ્રસ્ટીઓ તથા જીવદયાપ્રેમીઓ તરફથી તેમને ભાવભીની શ્રદ્ધાંજલિ અર્પણ કરવામાં આવી હતી.

લિ.

શ્રી મુંબઈ જીવદયા મંડળી હોદ્દેદારો વતી

માનદ્ મંત્રીઓ

શ્રી યોગેશભાઈ એ. જવેરી — **શ્રી ભરતભાઈ એ વીરાણી**

તથા

જામનગર સર્કલના પ્રતિનિધીઓ

શ્રી અનિલભાઈ શાહ — **શ્રી યોગેશભાઈ વોરા**

Posted at Mumbai Patrika Channel Sorting Office, Mumbai-1 Publish on 25th & Posted on 28/29-05-2016
કિંમત રૂા.૫.૦૦ JIVDAYA RNI No. 39827/82 Regd. No. MCE/85/2015-2017

મુંબઈ તેમજ અમદાવાદ ખાતે કતલખાનેથી બચાવેલ જીવોની તસ્વીરી ઝલક...

અભયદાન રીઝર્વ ફંડના ભાગ્યશાળી દાતાઓ

શ્રી મનુભાઈ શકરચંદ શાહ
તારદેવ-મુંબઈ

શ્રીમતી કલાબેન મનુભાઈ શાહ
તારદેવ-મુંબઈ

સ્વ. કાંતાબેન મુલચંદભાઈ શાહ
અમદાવાદ

માતુશ્રી સ્વ કમળાબેન મોહનલાલ શાહ
ગોરેગાંવ-મુંબઈ

Printed & Published by : SHRI YOGESH AMICHAND JHAVERI on behalf of THE BOMBAY HUMANITARIAN LEAGUE, Printed at ARIHANT PRINTING PRESS, Plot No. 310, Saibaba Nagar, Behind Trikal Bldg. Pant Nagar, Ghatkopar (East), Mumbai - 400 075 and Published THE BOMBAY HUMANITARIAN LEAGUE, SHRI MUMBAI JIVADAYA MANDALI, Daya Mandir Bldg., 2nd Floor, 123/127, Mumbadevi Road, Mumbai-400 003. Editor : Dr. RATANBEN K. CHHADWA